

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἑξαμνην 35 καὶ τρίμνην 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἑξαμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 40ὸς

Ἀθήναι, 5 Αὐγούστου 1933

Ἔτος 55ον. — Ἀριθ. 36

Η ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΜΠΕΤΤΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ΕΥΔΟΧΙΕ DUPUIS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ ἐξηγητὸν —

Ὡστόσο ὁ ὕπνος ὅπως εἶχε ἔρθει
γιά τὴ μικρούλα Πόλλυ, ἔτσι ἤρθε
καὶ γιὰ ὅλα τ' ἄλλα παιδιὰ, καὶ στίς
ἐννιά τὸ Ντένιστον εἶχε ἀδειάσει καὶ
ὅλοι οἱ μικροὶ προσκαλεσμένοι
εἶχαν γυρίσει σπιτί τους. Ἀπο-
κοιμήθηκαν περιγράφοντας στὴ
μαμμὰ τους καὶ στὰ μεγάλα
τους ἀδελφία τὰ θαύματα ποὺ
εἶχαν δεῖ στὴ γιορτῇ τοῦ Τζάκ,
τῆς Μπέττυ καὶ τῆς Πόλλυ, καὶ
ὡς τὸ πρῶτ' ἔζησαν πάλι στὸ
νειρό τους ὅλα τὰ περιστατικὰ
τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'

Ἀμφιβολίαι καὶ συμβουλὲς

— Καὶ τώρα, παιδιὰ, στὰ κρε-
βάτια σας, εἶπε ἡ κυρία Κίν-
σεῦ, ὅταν ἡ πόρτα τοῦ Ντένι-
στον ἔκλεισε πίσω ἀπὸ τὸν τε-
λευταῖο καλεσμένον. Γρήγορα
στὸ κρεβάτι καὶ μὴν ἀρχίζετε
τίς κουβέντες γιατί εἶναι πιά
ἀργά. Μπέττυ, βοήθησε τὸν
Τζάκ νάνεβῃ τὴ σκάλα. Ὅταν
θὰ ἔρθω ἐπάνω θὰ περάσω ἀπὸ
τὴν κάμαρά του γιὰ νὰ ἰδῶ μή-
πως χρειάζεται τίποτε.

— Καληνύχτα, γιατί, εἶπε
τὸ κοριτσάκι συλλογισμένο.

— Καληνύχτα, εἶπε ἡ κυρία
Κίνσεῦ. Γρήγορα, γρήγορα ἀ-
νεβῇτε κι' ἐγὼ θὰ καθήσω νὰ
μετρήσω τ' ἀσημικά.

Μ' ὅλο ποὺ ὁ Τζάκ ἦταν
κουρασμένος πέρασε τὴ σάλλα
μονάχος του. Ὅταν ὅμως ἔφθασε
στὴ σκάλα, φάνηκε πολὺ εὐχαριστη-
μένος ποὺ τοῦ προσφέρθηκε ἡ Μπέτ-
τυ γι' ἀποκούμπι.

— Τώρα εἰμαι καλά, δηλαδὴ σχε-
δὸν καλά, εἶπε. Δὲν ἔχει ὅμως νὰ
κάνῃ. Καμμιὰ φορὰ θὰ πιάνουμαι

στὸ μπράτσο σου, ἂν τὸ θέλεις

Στάθηκαν στὸ μετόπισθα γιὰ νὰ
ξεκουραστῇ ὁ Τζάκ καὶ καθὼς κα-
θόταν στὸ σκαμνάκι :

— ὦ, σήμερα τὸ ἔχω ἀνάγκη νὰ

«Εἰμαι καλά, δηλαδὴ σχεδὸν καλά,
εἶπε ὁ Τζάκ» (Σελ. 421, στ. α.)

ἀκουμπῶ στὸ χέρι σου, εἶπε, μ'
ἀπὸ βδομάδα θὰ ἰδῇς! Ὁ γιατρός
Νόρτον τὸ εἶπε πὼς θὰ μπορῶ νὰ
περπατῶ ἐλεύθερα κι' ἀκούραστα.
Θὰ ἰδῇς! Ὅχι ἰδῇς! Καὶ θὰ μπορῶ
δὴς ὅλα τὰ ἄλλα παιδιὰ νὰ τρέχω
καὶ νὰ παίζω κάθε παιχνίδι. Καὶ θὰ

μπορῶ νὰ γίνω ναυτικός. Θὰ ἰδῇς!
Θὰ ἰδῇς! Ὁ κύριος Μίξον εἶπε πὼς
γνωρίζει κάποιον ποὺ εἶναι στὸ ναυ-
τικὸ καὶ αὐτὸς θὰ μοῦ πῇ τί πρέπει
νὰ κάνω γιὰ νὰ μπῶ κι' ἐγὼ.

— ὦ Τζάκ! Ὅχι γίνῃς ναυτικός!
Θὰ ταξιδεύῃς μακριὰ σὲ ξένα μέρη!

— Καὶ βέβαια θὰ γίνω, φτάνει νὰ
μπορέσω. Πρέπει νὰ μελετήσῃ κα-
νεὶς γερὰ γιὰ νὰ μπῇ στὸ ναυ-
τικὸ, μὰ δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ με
φοβίζει. Ὡστόσο, Μπέττυ, εἶ-
ναι ἀργά καὶ ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου
ἔχει περάσει. Ἐλα, πᾶμε στίς
κάμαρές μας.

Ἀρχισαν νὰ ξανανεβαίνουν
τὴ σκάλα. Μὲ τὴ βοήθεια τῆς
Μπέττυ ὁ Τζάκ ἔφθασε ὡς ἀ-
πάνω καὶ μπήκε στὴν κάμαρά
του.

— Καληνύχτα, Μπέττυ, εἶ-
πε ὁ Τζάκ.

— Καληνύχτα, ἀπάντησε ἡ
Μπέττυ.

Καὶ πέρασε κι' ἐκεῖνη στὴν
κάμαρά της. Τὴ ὥρα αἰκά κάμα-
ρα! Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ τὴν
κατοικοῦσε ἡ Μπέττυ εἶχε προ-
σθέσει μερικὰ πράγματα ποὺ
τὴν ἔκαναν ἀκόμη ὀρειότερη
ἀπὸ πρὶν. Μιὰ ὥρα αἰκά ἀντιγρα-
φὴ τῆς περιφημῆς Μαντόνας
Σιέτινας κρεμόταν στὸν τοῖχο
καὶ μιὰ πελώρια τίγρις τῆς
Βεγγάλης ἦταν ἀπλωμένη στὰ
πόδια τοῦ κρεβατιοῦ. Ἡ κά-
μαρα ἦταν φωτισμένη. Μὰ οἱ
λαμπτήρες ἦταν τοποθετημένοι
διακριτικὰ πίσω ἀπὸ τὴ γύψινη
κορνίζα τοῦ ταβανιοῦ κι' ἔτσι
σκόρπιζαν ἓνα γλυκὸ φῶς σ'

ὅλο τὸ δωμάτιο δίχως νὰ πληγώνουν
τὸ μάτι.

Κι' ἡ Μπέττυ κοίταζε πάντα γύ-
ρω της.

Τὸ δωμάτιο ἦταν ἐτοιμασμένο γιὰ
τὴ νύχτα. Τὰ σκεπάσματα τοῦ κα-
τάλευκου κρεβατιοῦ ἦταν ἀναδιπλω-

μένα και ένα τριανταφυλλί νυκτικό γαρνιρισμένο με νταντέλλες ήταν απλωμένο επάνω. Ένα ζευγαράκι μικροσκοπικές παντοφύλες ξεπρόβαιναν τις μύτες τους κάτω από το κρεβάτι. Έλα έλα φρόνιμο πουπουλένιο πάπλωμα από θαλασσί μεταξωτό ήταν ριγμένο στα πόδια του κρεβατιού γιατί οι νύχτες είχαν αρχίσει να γίνονται ψυχρές. Μια μικρή λαμπίτσα τοποθετημένη επάνω στο κομμοδίνιο, έρριχνε το απαλό της φως γύρω.

Η Μπέττυ πήγε και στάθηκε μπρός στον μεγάλο καθρέφτη της ντουλάπας της. Αυτό που είδε στο γυαλί θα έπρεπε να την κάνει να χαμογελάσει. Η μικρούλα, ντυμένη με ένα φόρεμα από άσπρη μουσελίνα με τριανταφυλλιά λουλουδάκια ήταν στήληθαι χαριτωμένη.

Κι όμως το πρόσωπο που έβλεπε εκείνη τη στιγμή στον καθρέφτη είχε αποτυπωμένη επάνω του μια έκφραση θλίψης και απογοήτευσης, και η Μπέττυ γύρισε το κεφάλι της άναστενάζοντας. Ύστερα αφού έβγαλε το φόρεμά της κι έβαλε μια ρόμπα, γύρισε το κουμπί του ηλεκτρικού κι η κάμαρα βυθίστηκε στο σκοτάδι. Μόνο η λαμπίτσα του κομμοδινίου έρριχνε ένα άμυδρο φως. Τότε το κοριτσάκι άνοιξε το παράθυρο, ακούμπησε τα χέρια της, στο μπαλκόνι έγειρε το κεφάλι της και άρχισε να κλαίει.

Είναι πολύ άνοητο και πολύ κακό αυτό που κάνω τώρα, έλεγε μέσα της και καλά που δεν με βλέπτε κανέναν, είδε μή θα έπρεπε να ντρέπομαι. Γιατί να είμαι θλιμμένη; Τι μου λείπει; Η γιαγιά Τζένη είναι καλή όσο δεν παίρνει. Σήμερα μ' αγκάλιασε και με φίλησε για να με ευχηθεί για τη γιορτή μου. Ναι, στήληθαι μ' αγκάλιασε. Μα θα τ'έκανε αν δεν ήταν η γιορτή μου; Τι έχει να κάνει; Μια φορά δεν πρέπει να παραπονιέμαι. Κι έπειτα είμαι τόσο ευχαριστημένη που έγινε καλά το πόδι του Τζάκ. Πού δεν θα κουτσάινω πιά.

Δεν θυμάμαι ωστόσο, εξακολούθησε αφού σκέφθηκε λίγες στιγμές, αν μ' ευχαρίστησε καθόλου που κάλεσα το γιατρό Νόρτον για να τον κάνει καλά. Πήρα τον Τζάκ σπίτι μου, τον έκανα αδελφό μου, του δίνω όλα χρήματα του χειρίζονται και φροντίζω να μορφωθεί όπως πρέπει για να μπορέσει μεθόριον να πάει μπροστά, και να τώρα αυτός έχει σκοπό να μπει στο ναυτικό και να φύγει μακριά. Κι έμένα ούτε με συλλογίζεται καθόλου που θα μ' αφήσει. Η Πόλλυ μ' αγαπάει πολύ,

μά είναι τόσο μικρούλα! Μπορούσαν να την πάρουν από κοντά μου χωρίς να της κοστίσει διόλου αυτό το πράγμα και χωρίς καν να το καταλάβει. Βέβαια η γιορτή ήταν πολύ ωραία, και η όρχήστρα καλή και όλοι μας διασκεδάσαμε και ο καθένας γύρισε στο σπίτι του ευχαριστημένος. Κι όμως μου φαίνεται πως κάτι έλειπε από τη γιορτή μου, που θα μ' έκανε να καταλάβω κι εγώ πως γιορτάζω και να ευχαριστηθώ.

Και δίχως να το λησύνει να εκφράσει τη σκέψη της η Μπέττυ άρχισε άμυδρο να γηματοίξη την αντίληψη, ότι οι συγγενείς που «αγοράζει» κανείς, όσο καλοί και άφοσιωμένοι κι αν είναι, δεν αξίζουν εκείνους που χαρίζει ο Θεός.

Κι ύστερα, εξακολούθησε το κοριτσάκι, μιλώντας πάντοτε στον εαυτό της, κανείς δεν μούκανε σήμερα το παραμικρό δώρο. Ξέρω καλά για ποιο λόγο: γιατί όλοι σέπτονται πως είμαι αρκετά πλούσια ώστε να αγοράσω μοναχή μου, τι μου κάνει κέφι. Μα δεν είναι το ίδιο πράγμα. Τουλάχιστον η μίς Μάργκαρετ αν μου χάριζε ένα μικροπραγματάκι, μια καρφισούλα, ένα τιποτένιο δωράκι... μ' έδινε, δεν το σκέφθηκε καθόλου. Κι όμως μ' αγαπάει, δεν μπορώ να πω. Κι αν ο Τζάκ είχε σκαλίσει τίποτε με το μαχαίρι του, για να μου το χάριζε, όπως έκανε άλλοτε; Φαίνεται πως όλοι τους νομίζουν πως δεν ενδιαφέρονται παρά για τα χρήματα, κι όμως συμβαίνει βλυσδιόλου το αντίθετο.

Ύστερα, αφού σκέφθηκε λίγα λεπτά:

— Όπως κι αν είναι μου φαίνεται πως είμαι κακιά κι άχαριστη. Εγώ, το πλουσιώτερο κορίτσι του Γκρήμπορου, να αναστενάζω και να παραπονιέμαι, εκεί που έπρεπε απεναντίας να τραγουδώ και να χορεύω. Ναι, αυτό είναι πολύ άσχημο. Η κυρία Βάν-Κούρτ μου το είχε πει όταν ήρθα σ' αυτό το σπίτι: «Και τώρα, Μπέττυ, αν δεν είσαι ευτυχισμένη, εσύ θα φταίς». Ναι, εγώ φταίω. Πρέπει να βάλω δύναμη στον εαυτό μου και να πάψω να βραχνίζω τον εαυτό μου χωρίς αίτια. Κι όμως θα ήθελα να έχω κάποιον που να με βασανίζει. Τι ευτυχισμένα που είναι τα κοριτσάκια που έχουν τη μαμμά τους!

Μ' ένα βαθύ στεναγμό το κοριτσάκι σηκώθηκε και μπήκε στο δωμάτιο και γύρισε το κουμπί του ηλεκτρικού. Τό φως πλημμύρισε και πάλι το δωμάτιο. Η Μπέττυ έριξε μια ματιά γύρω της και ήθελε της

ωραίας κάμαρας και των θησαυρών που ήταν μαζεμένοι εκεί μέσα έδωσε κάπως τις μαύρες της σκέψεις.

— Είμαι τρελλή, είπε δυνατά Γδύθηκε βιαστικά, έπεσε στο κρεβάτι της και σε λίγο βυθίστηκε σε ύπνο βαθύ.

Το πρωί άργησε να ξυπνήσει. Όταν άνοιξε τα μάτια της ο ήλιος έλαμπε ζωηρά και η Μπέττυ είχε ξαναβρεί όλη την καλή της διάθεση. Οι θλιβερές σκέψεις είχαν σκορπίσει μαζί με τα σκοτάδια της νύχτας. Άλλωστε, καθώς έβγαίνει από την κάμαρά της για να κατεβεί στην τραπεζαρία να πιη το γάλα της, άκουσε την εθιμική φωνή του Ριχάρδου Βάν-Κούρτ κι αυτό την έκανε ακόμη πιο χαρούμενη.

Η Πόλλυ ήταν πιο πρωινή απ' αυτήν. Είχε κιόλας τελειώσει το πρόγευμά της και για την ώρα έπαιζε το «καράδι». Το «καράδι» ήταν ένα σκαμνάκι που το είχε γυρίσει ανάποδα και το έβαζε να κινείται στη θάλασσα, δηλαδή στο πάτωμα της τραπεζαρίας.

— Θα βέτσης τα πόδια σου! φώναξε με τη γελαστή φωνίτσα της μόλις είδε την Μπέττυ να ναιόγη την πόρτα.

Εκείνη τη στιγμή έμπαινε και ο Ριχάρδος στην τραπεζαρία.

— Ω, προσέξτε! έκανε η Μπέττυ. Η τραπεζαρία είναι γεμάτη νερό. Είναι φόβος να πνιγίτε.

— Άλήθεια, έκανε ο Ριχάρδος, τάχα τρομαγμένος, δεν το είχα ιδεί!

Και λαμβάνοντας κι αυτός μέρος στο παιχνίδι, σήκωσε τα παντελόνια του και με μεγάλα πηδήματα έφθασε ως την άκρη της κάμαρας, ενώ το κοριτσάκι είχε ξελιγωθεί στα γέλια.

— Τα νερά ξεχειλίσαν, φώναξε απελπισμένος, θα πνιγώ! Καλά που ξέρω κολύμπι!

Και κουνώντας ρυθμικά τα χέρια του, όπως όταν κολυμπάει κανείς στη θάλασσα, και κλωτσώντας που και που με τα πόδια του, έφθασε ως την πολυθρόνα. Ύστερα, πηδώντας επάνω στην πολυθρόνα, κάθησε επάνω στο ένα χέρι, ενώ τα πόδια του πατούσαν στο κάθισμα.

Η Πόλλυ τον κοίταζε εκεί ψηλά που είχε καταφύγει με κάποια έκπληξη. Πραξενευόταν κι εκείνη άκόμη, που είχαν πάρει τόσο στα σοβαρά το παιχνίδι της. Μα η Μπέττυ γέλοσε με την καρδιά της.

— Θέλετε ένα φλιτζάνι καφέ, πρότεινε στο Ριχάρδο, για να συνέλθετε από το κολύμπι και ν' αποφύγετε κανένα κρυολόγημα;

(Άκολουθει)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ

Μόλις είχε βασιλέψει ο ήλιος, όταν ανέβηκα στο καράδι που θα με πήγαινε ως τα βάθη του Περσικού κόλπου.

Ήταν η ήσυχη των δειλινών ωρών. Ήταν η ώρα που η κατάσταση Άφρικανική πόλις άρχιζε να παίρνει μαδιές αποχρώσεις. Κανέναν θόρυβο δεν έρχόταν απ' τα λευκά κι ελόκληστα σπίτια που γινόνταν πιο μυστηριώδη όσο έπεφτε η νύχτα. Οι γλάροι μόνο δίνουν την εντύπωση πως ήταν άληθεια κι όχι ένα φαντάχτε-ρο κι' έμορφο όνειρο.

Με βαρεία την ψυχή κοίταζα την Μασκάτη, την πόλη που άρνιόμουνα να μείνω... αν μου έλεγαν τώρα, πως να ήταν διαφορετική ή απάντησή μου.

Σαλπάριζε το καράδι, όταν είδαμε μια βάρκα να σχίζει γρήγορα τα νερά και να μ'α γνέφει. Ήταν η βάρκα που μούφερνε από μέρος του Σουλτάνου, δυο πολύτιμα δώρα. Ένα δαμασκηνό μαχαίρι, με πέτρες στη λαβή, κι ένα χρυσό γιαταγάνι.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Θυμώμουν, πως σ' αυτή την κάμαρα, είχε γράψει τ' όνομά της, όταν ήταν κοριτσάκι, η μητέρα μου. Τό είχε γράψει, μ' ένα διαμαντάκι παιδιατικού δαχτυλιδιού επάνω σ' ένα τζάμι.

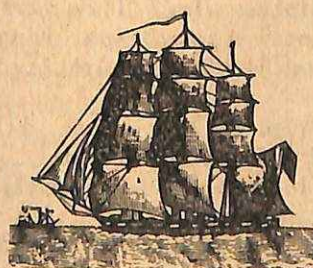
Θα ήταν, χωρίς άλλο, κανένα βροχερό και κρύο απόγευμα σ'αν τώρα, που δε θα ήξερε τί να κάνει.

Δεν έλπιζα να το ξαναδώ. Κι όμως τί θαύμα. Τό τζάμι βρισκόταν στη θέση του μ' όλα τα χρόνια που είχαν περάσει, σε ξένα χέρια, από πάνω του. Και νά, να το αγαπημένο παιδιατικό γράψιμο, με τα μεγάλα κι' ακανόνιστα γράμματα. Nadine!..

Κλείνω τα μάτια μου και προσπαθώ να γυρίσω χρόνια πίσω και να δω το παιδί, που ένα βροχερό απόγευμα άνιες έγραψε τ' όνομά του, κοιτάζοντας τη βροχή να χτυπά τα τζάμια σ'αν τώρα.

(Pierre Loti)

ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

Ο ΔΙΧΟΥΔΑΚΗΣ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΣ'.

Τό τραίνο τρέχει τώρα προς την Αθήνα. Τί γρήγορα! Κι' ο Πετράκης τό βρίσκει πολύ διασκεδαστικό.

— Παυλίνα, λέει στην αδερφή του, σ' αρέσει που τρέχουμε... σ'α να μ'ας κυνηγούν;

— Ναι, απαντά η Παυλίνα, μόνο που τό τραίνο κάνει πολύ θόρυβο και θοβάμαι μην ξυπνήσει η Μπεμπέκα μου.

Και κουνά στην αγκαλιά της την κούκλα της, που έχει κλείσει τα μάτια της σ'α να κοιμάται...

Φάνουν σ' ένα σταθμό και τό τραίνο σιγά-σιγά σταματά. Διάφοροι πουλητές άπεξω διαλαλούν ένα σωρό λιχουδιές: φιστίκια, πασατέμπο, μέντες, μπεζέδες, 'Ο Λιχουδάκης μας, κατά τη συνήθειά του, ήλεκτρίζεται.

— Μπαμπά, να κατεβώ μια στιγμή ν' αγοράσω μπεζέδες με τα λεπτά που μούδωσε η γιαγιά;

— Κατέβα, λιχουδάκη μου· γρήγορα όμως μη φύγει τό τραίνο.

Ο Πετράκης πηδά κι'α-

πό τη μεγάλη του βία κι' άπροσεξία στραμπουλίζει τό πόδι του. Κούτσα-κούτσα φτάνει τόν πουλητή, αγοράζει πέντε μπεζέδες και κούτσα-κούτσα ξαναγυρίζει στο τραίνο.

— Δεν προσέχεις, δεν προσέχεις! τού λέει η μαμμά του. Σού πονά τό πόδι;

— Όχι, όχι! μού πέρασε! απαντά ο Πετράκης.

Η αλήθεια πως τού πονά ακόμα, μα η γλύκα των μπεζέδων τόν κάνει να ξεχνά τόν πόνο. Τό τραίνο ξεκινά, οι μπεζέδες φαγώθηκαν και ο πόνος ξαναρχίζει.

— Μού πονά!... τρίψτε μού το!..

Τού τρίβουν τό πόδι... Έ, δεν είναι τίποτα... μικρό στραμπούλισμα, θα περάσει... Και νά, σε λίγο περνά. Ο Πετράκης κοιμάται, μα κι η Παυλίνα κοιμάται, κι η κούκλα...

Κοιμισμένοι κι' οι τρεις φτάνουν στην Αθήνα. Έκεί οι μεγάλοι τούς ξυπνούν.

— Φτάσαμε!... κατεβήτε!..

Τρίβουν τα μάτια τους. Πού είμαστε; Α! στην Αθήνα!.. Τί χαρά... Μαζεύουν γρήγορα γρήγορα τα πράγματα... Τό καπέλλο μου!... Τό τσαντάκι μου!... Τό καλάθι!... Τις όμπροέλλες!.. Α, μην ξεχάσαμε τίποτα; Όχι, τίποτα! Και κατεβαίνουν.

Τώρα, μέσα σ' έν' αυτοκίνητο, που τό πήραν από τό σταθμό, τρέχουν προς τό σπίτι.

— Τό αυτοκίνητο όμως, λέει ο Πετράκης, τρέχει πιο γρήγορα κι' από τό τραίνο. Μόνο που κάνει λιγώτερο θόρυβο. Έ, Παυλίνα;..

Μα η Παυλίνα κλαίει. Στην παραζάλη, ξεχάσε μέσα στο τραίνο την κούκλα της, που την άφησε μια στιγμή για να βάλει τό επανωφόρι της. Ο μπαμπάς κρυφογελά.

— Α, ξεχασμένη! της λέει, Νά, κι η κούκλα σου!.. Αν δεν ήμουν εγώ...

— Α, τί καλά! ευχαριστώ, μπαμπά, που μού έσωσες τη Μπεμπέκα μου!

Χαρούμενοι όλοι, φτάνουν στο σπίτι. "Ω, τί ευχάριστο πού είναι να γυρίξη κανείς στο σπίτι του, έστω κι' απ' την πιο όμορφη πόλη ή την πιο όμορφη έξοχή!... Και τί χαρά πού κάνει ή Κατερίνα, ή ύπηρέτρια, πού ξαναβλέπει τον Πετρόκη ύστερ' από τόσους μήνες!

— Πώς μεγάλωσε! λέει. "Εγινε πια πιλλικαράκι!...

Κι' ή συνηθισμένη ζωή ξαναρχίζει, "Ο Πετρόκης όμως, αν και «μεγάλωσε», εξακολουθεί να είναι τόσο λιχουδής και στην "Αθήνα, όσο ήταν και στην έξοχή, στο σπίτι του παππού.

«'Απελπισία μ' αυτό το παιδί!» λένε οι γονείς του.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΙΠΟΤΕ ΔΕΝ ΜΕΝΕΙ ΚΡΥΦΟ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Στή Βλαδιμηρούπολη της Ρωσίας ζούσε ένας νέος έμπορος, πού είχε δυο μαγαζιά κι' ένα σπίτι. "Ηταν δ-μορφος άντρας με ξανθά κάτσαρά μαλλιά. Τραγουδούσε όμορφα και το άρεσε να διασκεδάξη. Στά νιάτα του θύμωνε εύκολα κι' έκανε φασαρίες όποτε έπινε. "Αμα όμως παντρεύτηκε, έπαψε το πιστό. Καμμιά φορά μονάχα μεθούσε πάλι. Μά πολύ σπάνια.

Μιά ήμέρα λοιπόν του καλοκαιριού ο έμπορος έτοιμαζόταν να πάη στο πανηγύρι. "Όταν αποχαιρετούσε την οικογένειά του, ή γυναίκα του είπε:

— "Ιδάν, μην πές αυτή τη φορά. Τη νύχτα σ' όνειρεύθηκα άσχημα. Είδα ένα κακό όνειρο. Πίστεψέ με.

"Ο "Ιδάν είπε χαμογελώντας:

— Σέ καταλαβαίνω' φοβάσαι μήπως παραδιασκεδάσω εκεί κάτω.

— Δεν ξέρω καλά, απάντησε αυτή, τί με φοβίζει. Σέ είδα σ' όνειρό μου. "Εβγαίνεις από την πόλη, έβγαλες το καπέλλο σου και είδα το κεφάλι σου, ήταν όλο σταχτί. Αυτό είναι κακό σημάδι.

"Ο "Ιδάν ξεκαθίσθησε στα γέλια:

— Σημάδι πώς θα κερδίσω. Οι δουλειές θα πάν καλά, θα φέρω σ' όλους σας πολλά δώρα, θα τ' όδηγε!

Λέγοντας αυτά, τούς άφηνε κι' έφυγε.

Στο μισό του δρόμο απάντησε ένα γνωστό του έμπορο κι' αποφάσισαν να περάσουν τη νύχτα στο χάνι. "Αφού έφαγαν κι' ήπιαν καλά, κοιμήθηκαν σέ δυο δωμάτια, το ένα κοντά στο άλλο.

"Ο "Ιδάν δεν ήταν ύπναρξ. Ήύπνησε μεσάνυχτα. "Ηθελε με τη δροσιά να τελειώση το δρόμο του. Ήύπνησε λοιπόν τον άμαξα πού τον είχε φέρει και τον πρόσταξε να ζέψη. Πήγε και βρήκε τον ξενοδόχο, πλήρωσε το λογαριασμό του κι' έφυγε.

"Αφού έκαμε αρκετό δρόμο, σταμάτησε σ' ένα σταθμό, για να φάη το άλογο και να αναπαυθή. "Όταν ήρθε ή ώρα του φαγητού, κάθησε στην

ταράτσα κι' είπε να τον σερβίρουν. Περιμένοντας το φαγητό του, πήρε την κιθάρα του κι' άρχισε να παίζει.

"Εξαφνα ακούσθηκαν μικρά κουδουνάκια. «Χωρίς άλλο κάποιος επίσημος θα ταξιδεύη» σκέφθηκε ο "Ιδάν. "Η άμαξα, — μιá άμαξα με τρία άλογα, — μπήκε μέσα στην αυλή. "Ενας άστυνομικός κατέβηκε και μαζί του δυο στρατιώτες. Πλησιάζει τον "Ιδάν και τον ρωτά:

— Ποιός είσαι, από πού έρχεσαι; "Ο έμπορος απαντά σ' όλες τις έρωτήσεις.

— Και τώρα, θέλετε να πάρετε το ταξί μαζί μου;

"Αλλά ο άστυνομικός εξακολουθεί να τον ρωτά:

— Που πέρασες την τελευταία νύχτα; "Ησουν μονάχος ή μαζί μ' έναν έμπορο; Τόν είδες αυτό το πρωτό; Γιατί έφυγες τόσο νωρίς;

Γιατί του έκαναν αυτές τις έρωτήσεις; "Ο "Ιδάν δεν καταλάβαινε. Δεν τούς είπε παρά την πάσα αλήθεια και πρόσθεσε:

— Γιατί όλες αυτές οι έρωτήσεις; Δεν είμαι ούτε κλέφτης ούτε δολοφόνος. Ταξιδεύω για τις υποθέσεις μου. Γιατί λοιπόν μ' έρωτάτε;

"Ο άστυνομικός φώναξε τούς στρατιώτες.

— Είμαι άστυνομικός, είπε και σέ ρωτώ πώς αυτή τη νύχτα ο έμπορος, ο γείτονας της κάμαράς σου, βρέθηκε σκοτωμένος; "Ελα, δείξε μας τα πράγματά σου. Σεις οι άλλοι ψάξετε τις τσέπες του!

"Όλοι μπήκαν στο δωμάτιο, όπου ήταν ή βαλίτσα κι' ο σάκκος του "Ιδάν. "Εψαξαν παντού. "Εξαφνα ο άστυνομικός τράβηξε από το σάκκο ένα μαχαίρι και ρώτησε απότομα:

— Τίνος είναι αυτό το μαχαίρι; Κοίταξε!

"Ο "Ιδάν ήθελε να απαντήσει, δεν κατόρθωσεν όμως παρά να τραυλίση:

— Δεν... δεν ξέρω, έχω... αυτό το μαχαίρι... έχω... δεν είναι δικό μου.

— Σήμερα το πρωτό, είπε ο άξιωματικός, βρήκαν τον έμπορο άπάνω στο κρεβάτι του με κομμένο το λαιμό! "Εσύ μονάχα μπορούσες να το

κάνης αυτό. "Η πόρτα του ξενοδοχείου ήταν κλεισμένη από μέσα. Κανένας άλλος από σένα δεν ήταν στο χάνι. Βρίσχω ένα ματωμένο μαχαίρι στο σάκκο σου. Και ύστερα, μόλις σέ όδη κανείς καταλαβαίνει ποιός είσαι. "Ελα, λέγε, πώς τόν σκότωσες; Πόσα χρήματα τού έκλεψες;

"Ο "Ιδάν όρκίσθηκε πώς δεν ήταν αυτός ο δολοφόνος. Πώς δεν είχε ιδεί τον άλλον έμπορο, αφού έφαγαν και ήπιαν μαζί. Πώς οι όχτώ χιλιάδες ρούβλια πού βρήκαν επάνω του ήταν δικά του και πώς το μαχαίρι δεν ήταν δικό του. "Αλλά ή φωνή του μόλις άκουγόταν. Το πρόσωπό του ήταν κίτρινο κι' έτρεμε δλόκληρος σά ν' ήταν αληθινά ένοχος.

"Ο άστυνομικός πρόσταξε να τ'ν δέσουν και να τού βάλουν χειροπέδες. "Ο "Ιδάν έκαμε το σταυρό του κι' έκλαψε.

Του πήραν όλα όσα είχε τα χρήματα, έννοείται, και τα πράγματά.

Τον πήγαν στη γειτονική πόλη και τον έβαλαν στη φυλακή. "Εκαναν άνακρίσεις στη Βλαδιμηρούπολη, όπου γεννήθηκε. "Όλοι είπαν τα ίδια μ' ένα στόμα, οι άνθρωποι του λαού και οι έμποροι:

«"Ο "Ιδάν έπινε, άγαπούσε τις διασκεδάσεις ήταν όμως καλός άνθρωπος». "Όταν ή άνάκριση τέλειωσε, τον κατηγορήσαν για φόνο ενός έμπορου και για κλοπή είκοσι χιλιάδων ρουβλίων.

"Η γυναίκα του απελπίσθηκε. Τα παιδιά της ήταν μικρά. Στο μικρότερο έδινε άγκυμή γάλα. Δέ μπορούσε να τ'αφήση μονάχα, ούτε τα μεγαλύτερα. Μά όλα λοιπόν τα παιδιά ξεκίνησε για την πόλη, όπου ήταν ή φυλακή. Στην αρχή δεν την άφηναν να μπή μέρα. "Ανοφέρθηκε στη διεύθυνση κι' επέτυχε μιá άδεια "Όταν τόν είδε με τα ρούχα του φυλακισμένου με χειροπέδες, άνάμεσα σέ κλέφτες και δολοφόνους, λιγοθύμησε κι' άργησε να συνέλθη. Τριγυρισμένη από τα παιδιά της, κάθησε στο πλατό του αντρός της κι' άρχισε να τού διηγείται όλες τις υποθέσεις του σπιτιού και να τον ρωτά για όλα πού είχαν γίνει Της τ'αξήγησε κι' αυτό τη τού είπε:

— Τί να κάμουμε τώρα;

— Πρέπει, είπε ο "Ιδάν, να αναφερθώ με στον Αυτοκράτορα. Είμαι άθως και θα χαθώ! Αυτό δεν είναι δικιο.

— Αυτό το έχω κάμει, αλλά ή αίτησή μου δεν τού έφθασε.

"Ο "Ιδάν χαμήλωσε το κεφάλι, χωρίς να πη λέξη.

— Τό όνειρό μου, θυμάσαι, βγήκε λοιπόν αληθινό, είπεν εκείνη. Σέ εί-

χα ιδεί με σταχτί κεφάλι και να, πού τα μαλλιά σου άσπρισαν από τη λύπη. "Α! θα έκανες καλύτερα να μείνης σπίτι.

Του χάρτεψε τα μαλλιά λέγοντας: — "Ιδάν, φίλε μου, είμαι ή γυναίκα σου. Πές μου την αλήθεια: σ'ό δεν τ'έκανες αυτό;...

— Και σ'ό άκόμα δέ με πιστεύεις; "Εκρυψε το πρόσωπό του μέσα στα χέρια του κι' έκλαψε...

"Ενας στρατιώτης μπήκε έπρεπε να χωρισθούν. "Ο έμπορος άποχαιρέτησε για τελευταία φορά την γυναίκα του και τα παιδιά του.

"Όταν έμεινε μόνος, σκέφθηκε πάλι όσα είχαν πει με τη γυναίκα του. Συλλογίζόταν την άμβρολία της κι' αυτή άκόμα δεν τόν επέστευε... Μήπως δεν τ'ν είχε ρωρήσει αν αυτός ήταν ο δολοφόνος; "Ο Θεός μονάχα ξέρει την αλήθεια, κι' όχι άλλος, έλεγε μέσα του. Αυτό τον μονάχα πρέπει να παρακαλώ κι' απ' αυτόν μονάχα να περιμένω τη δικαίωσή μου.

"Από την ήμέρα εκείνη ο "Ιδάν δεν έστειλε πια άναφορές στον Αυτοκράτορα. Είχε χάσει κάθε έλπίδα. Μονάχα το Θεό παρακαλούσε.

*** "Ο "Ιδάν δικάστηκε και καταδικάστηκε σέ ισόβια δεσμά με καταναγκαστικά έργα. Τόν έδειραν με το κνούτο και όταν οι πληγές του έγιναν, τόν έστειλαν στα κάτεργα μαζί με άλλους φυλακισμένους. "Εμεινε κεί είκοσι έξη δλόκληρα χρόνια.

Τα μαλλιά του ήταν τώρα άσπρα σαν το χιόνι. Είχε μιá μακριά γενιάδα σταχτιά, όχι πολύ πλατειά. "Όλη του ή ζωηρότη είχε χαθεί. Περπατούσε καμπουριαστός, άργά, χωρίς να κάνει ήρόδο, δεν μιλούσε δόλου, δεν γελούσε ποτέ. Συχνά έκανε την προσευχή του.

Στη φυλακή είχε μάθει να φτιάχνει μπόττες. "Απ' αυτό κέρδιζε λίγα χρήματα κι' άγόραζε τούς βίους των Αγίων. "Όταν έφεγγε, διάβαζε από το βιβλίο του. Πήγαινε στην "Εκκλησία όλες τις γιορτές, Αυτός έλεγε τόν "Απόστολο κι' έψελνε. Του είχε μείνει ή γλυκειά φωνή του. "Η διεύθυνση τόν εκτιμούσε πολύ για τόν ήμερό του τρόπο. Οι άλλοι φυλακισμένοι τόν θεωρούσαν σαν παππού κι' έλεγαν γι' αυτόν πώς ήταν ένας άγιος άνθρωπος. "Αν είχαν να παρουσάσουν καμμιά άναφορά, διάλεγαν πάντα τόν "Ιδάν γι' αντιπρόσωπό τους. "Αν μάλωναν μεταξύ τους, πήγαιναν σ' αυτόν να τούς λύση τη διαφορά.

"Ο "Ιδάν ποτέ δεν λάβαινε γράμ-

ματα από το σπίτι του Ζούσε ή γυναίκα του και τα παιδιά του; δεν ήξερε τίποτε.

Μιά ήμέρα έφθασαν στίς φυλακές πολλοί κατάδικοι. Το βράδυ όλοι οι παλιοί περικυκλώσαν τούς νέους κι' άρχισαν να τούς ρωτούν:

— Και σ'ό από πού είσαι; από ποιά πολιτεία; από ποιό χωριό; Τι έκανες κεί σ'ό έστειλαν έδω;

"Ο "Ιδάν βρισκόταν εκεί. Με κατεβασμένο το κεφάλι άκουε τις έρωτήσεις και τις απαντήσεις. "Ενας από τούς νιοπεριμένους ήταν άνθρωπος ψηλός, καλοκρατούμενος, αν και είχε περάσει τα σαράντα χρόνια κι' είχε γένια ψαρά.

Διηγήθηκε γιατί τόν έπιασαν:

— Για το τίποτε, φίλοι μου. Είχα λύσει ένα άλογο, πού έτρεχε από πίσω από ένα έλκυθρο. Τό είχε δέσει ο κύριός του για να πάη σπίτι. Μ' έπιασαν καθώς τό έλυνα. "Ελε γαν πώς ήθελα να κλέψω το ζώο. Τό ότι τό έλυσα, αυτό είναι αλήθεια, είπα. Και τί μ' αυτό; δεν ήθελα να το κλέψω. "Ηθελα μονάχα να γυρίσω γληγορότερα σπίτι. "Επειτα ο ιδιοκτήτης τού άλόγου είναι φίλος μου. Σπουδαίο πράμα!

— "Εκλεψες, αυτό είναι όλη ή ιστορία, μου είπαν.

— "Ισως να είχα κάποτε κλέψει. Μά τί, πού, πότε; κανείς δεν τό έμαθε ποτέ. Σοβαρή ιστορία. Μάλιστα, είχα άλλους κλέψει κι' έπρεπε από πολλόν καιρό να ήμουν έδω. Μά δεν ήταν αρκετά έξυπνοι για να με πιάσουν. Και τώρα, αν είμαι στη φυλακή αυτό δεν είναι δικιο. Μά μή χολοσκάτε, δεν θα μείνω για πολύ.

"Ενας κατάδικος ρώτησε:

"Από πού είσαι;

— Από τή Βλαδιμηρούπολη και λέγομαι Μακάρι.

"Ο έμπορος σήκωσε το κεφάλι:

— "Ακουσες να μιλούν για τούς "Ανασιώνφ, τούς εμπόρους εκεί; Ζούν άκόμα;

— "Αν άκουσα γι' αυτούς; Είναι μεγαλέμποροι κι' άς είναι ο πατέρας τους κατάδικος. Φαίνεται πώς ο πατέρας τους μάς μοιάζει. "Η μητέρα έχει πεθάνει. Και σ'ό, γέρο, γιατί είσαι έδω;

Του "Ιδάν δεν τού άρεσε να διηγείται τις δυστυχίες του. "Αναστέναζε και είπε:

— Γιατί; για τα λάθη μου, χωρίς άλλο. Είμαι έδω είκοσι έξη δλόκληρα χρόνια!

"Ο Μακάρι επέμενε.

— Για τα λάθη σου; ποιά λάθη;

— Φαίνεται πώς έπρεπε να τιμωρηθώ.

"Ο "Ιδάν δέ θέλησε να πη τίποτα παραπάνω. Οι άλλοι όμως διηγήθηκαν στο Μακάρι πώς ο έμπορος καταδικάσθηκε. Φαίνεται πώς κάποιος σκότωσε έναν έμπορο πού πήγαινε στο πανηγύρι και πώς τού είχε βάλει στο σάκκο του το ματωμένο μαχαίρι, χωρίς αυτός να το παρατηρήση. Καταδικάσθηκε λοιπόν άδικο.

"Ο Μακάρι χτύπησε τα γόνατά του με τα δυο χέρια του κοιτάζοντας τόν "Ιδάν "Ανασιώνφ.

— Τί σύμπτωση! Παλιά ιστορία! Γέρασες, παππού!

Οι άλλοι τού έκαμαν έρωτήσεις: Γιατί άπόρησε έτσι; πού είχε ιδεί τόν "Ιδάν;

(Τό τέλος στο ερχόμενο)

(Από τα "Παιδικά" τού Λέοντος Τολστόϊ)

ΖΩΗ ΦΡΑΓΚΟΥ

ΘΑΛΑΣΣΑ

"Αγαπώ τη θάλασσα. Μά όχι με την απλή εκείνη αγάπη πού μπορούμε να αποχωριστούμε τάντικείμενά της χωρίς καμμιά δυσκολία και χωρίς καμμιά πίκρα. Την αγαπώ με το πάθος εκείνο πού τίποτα δέ μπορεί να τ'όκανοποιήση — κι' ή άνικανοποίησή του αυτή ίσα-ίσα είναι πού τρέφει την ψυχή μας με τις μεγαλύτερες συγκινήσεις.

"Ετσι κάθε φορά πού στέκω μπροστά στάνοιχτο φωτεινό πέλαγος, μπρονώ νάκούσω ό,τι δέ μπορούν νακούσουν οι άλλοι. Χίλιες φωνές να με καλούν από πέρα, χίλια μηνύματα να μου φέρνουν το κύμα...

Τί μπορεί να σιγάση, τις στιγμές αυτές, τον τυραννικό πόθο της φύγης; Νοιώθω μέσα μου να σαλεύουν δυο μεγάλα φτερά, έτοιμα να πετάξουν πάνω απ' το ύψος στοιχείο, πού σαν ένας δυνατός μ' άόρατος μαγνήτης τραβά την ψυχή μου στην άπεραντωνή του.

Μ' αλίμονο, τα δικά μου φτερά δεν ξέρουν παρά να σαλεύουν μοναχά... Κι' έτσι, καθώς ή λαχτάρα του ταξιδιού, ή νοσταλγία τού άγνώστου κατέχουν κάποτε δλόκληρη την ύπαρξή μου, κλείνω τα μάτια μου και ταξιδεύω σ' όλα τα πλάτη, σ' όλες τις θάλασσες: Στην φωτεινή Μεσόγειο, στους πολύθροους ώκεανούς, στη λευκή μαγεία των πολικών θαλασσών, στα ήρεμα νερά των τροπικών, πού καθρεφτίζεται τ' δλόγιομο φεγγάρι τις χλιαρές καλοκαιριάτικες νύχτες...

Δεν αγαπώ όμως μόνο τη θάλασσα. Από παιδί έμαθα να θαυμάζω και να αγαπώ και τούς ανθρώπους πού έχουν αφιερώσει σ' αυτήν όλη τους

Ο ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΗΜΑ ΥΠΟ MAURICE CHAMPAGNE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Ἡ τρικυμία

Ὅλο τὸ πρωῒν τῆς ἄλλης ἡμέρας ὁ Γιάννης τὸ πέρασε ἀπασχολημένος σὲ δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ.

Ὅταν ὁ Μαθιὸς Μπρινιὸν γύρισε σπῖτι του τὸ μεσημέρι ἦταν ἀκόμη κατσουφιασμένος καὶ κακόκεφος. Ἐφαγε ἀμίλητος, καὶ ὅταν ὁ Γιάννης σήκωσε τὸ τραπέζι καὶ ἐτοιμάσθηκε νὰ πάη στὸ σπῖτι τοῦ παπᾶ γιὰ τὸ μάθημά του, ὁ θεὸς του μὲ ἄγρια φωνὴ τὸν πρόσταξε νὰ μείνῃ στὸ σπῖτι, λέγοντάς του πὼς τοῦ ἀπαγόρευε νὰ ἐξακολουθήσῃ πιά τὰ μαθήματα του καὶ φωνάζοντας πὼς ἀρκετὸς καιρὸς πῆγε χαμένος σὲ σκοπὰ κουθεντολόγια κι' ἀερολογίες.

Κατατρομαγμένος ὁ Γιάννης πῆγε κατὶ νὰ πῇ, μὰ ὁ ναυτικὸς τὸν ἐκοψε μ' ἄγριο τρόπο:

— Δὲν θέλω ἀντιλογίες! φώναξε. Θὰ γίνῃ ἔτσι ὅπως τὸ λέω. Εἶσαι ὁ ἀνιψιὸς μου καὶ θὰ κάνῃς ὅτι σὲ προστάζω ἐγώ. Ἄν σ' ἀρέσει. Ἄν δὲν σ' ἀρέσει κάνε κι' ἄλλοιως. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀφέντης ἐδῶ μέσα!

— Μὰ, μπάρμπα-Μαθιέ, τραύλισε ὁ Γιαννάκης, θὰ ἤθελα...

— Φτάνει, εἶπα! ἀγρίεψε ὁ ναυτικὸς. Μὴν πεῖς λέξη γιὰ τὴν θὰ σοῦρθη ἀνάποδῃ!

Γιὰ μιὰ στιγμή ὁ Γιάννης θέλησε νάντισταθῇ, νὰ μὴν ὑποχωρήσῃ, μὰ ὕστερα σκέφθηκε ὅτι δὲν θὰ πετύχαινε τίποτε καὶ πὼς μονάχα θὰ κατάρφανε νὰ ἀγριέψῃ ἀκόμη περισσότερο τὸ θεῖό του.

Σφίγγοντας τὴν γροθιὴν του, κατανικώντας τὸν θυμὸν ποὺ ἐβράζε μέσα του, ἔκανε ἓνα βῆμα πίσω κι' ἐσκύψε τὸ κεφάλι.

— Χμ! ἔτσι μπράβο, γρύλλισε ὁ μπάρμπα-Μαθιός. Ἀρχίζεις νὰ μπαίνῃς σὲ θεογνωσία καθὼς βλέπω. Μὰ κίβλας δὲν πιστεύω νὰ εἶναι μονάχα ἡ ἀγάπη σου γιὰ τὰ γράμματα ποὺ σὲ κάνει νὰ πηγαίνῃς κάθε μέρα στοῦ παπᾶ. Ὅχι, ἂν δὲν θέλεις νὰ λείψῃς οὔτε μιὰ φορὰ, εἶναι γιὰ τὴν πᾶς καὶ χαζοκουθεντιάσεις, εἶμαι σίγουρος, γιὰ τοὺς ἀγαπητοὺς προστάτες σου κι' ὅλες αὐτὲς τὶς σκλημαχίες. Ἐ, δίκιο δὲν ἔχω;

Καὶ καθὼς ὁ Γιάννης τὸν κοίταξε μὲ ἀγωνία:

— Ἄν θέλῃς νὰ μάθῃς νέα τους, συνέχισε μ' ἓνα ὑποῦλο χαμόγελο, ἔχω νὰ σοῦ πῶ κι' ἐγώ καὶ τῆς ὥρας μάλιστα.

Μ' ἓνα ἀπότομο κίνημα τὸ παιδί τὸν πλησίασε καὶ τὸν ρώτησε μὲ τρεμάμενη φωνή:

— Ἐλახες κανένα γράμμα, μπάρμπα Μαθιέ;

— Ναί, σήμερα τὸ πρωῒ. Στὴν ἀρχὴ εἶπα νὰ μὴ στοῦ δείξω, μὰ ὕστερα σκέφθηκα ὅτι εἶναι καλύτερο νὰ ξέρῃς καθαρά πὼς τώρα πιά δὲν πρέπει νὰ βασίζεσθε σὲ κανέναν ἄλλον παρὰ μονάχα στὸν ἑαυτὸν μας. Διάβασε τοῦτο δῶ καὶ πές μου τὰ χαιρετίσματα, ἂν δὲ μιλάω σωστά.

Τρέμοντας δλόκληρος, κυριευμένος ἀπὸ ἓνα φοβερὸ προαισθημα, ὁ Γιάννης πῆρε τὸ χαρτί ποὺ τοῦ ἔδινε ὁ θεὸς του.

Τὸ γράμμα αὐτὸ ἦταν σταλμένο ἀπὸ τὸν γιατρὸ Ντερίδ καὶ εἶχε ἡμερομηνία 10 Φεβρουαρίου, ἡ ὥρα ἐπὶ τὸ ἀπόγευμα. Τὸ περιεχόμενό του ἦταν αὐτό:

«Καπετὰν Μαθιέ,

Ὅταν θὰ λάβετε αὐτὸ τὸ γράμμα εἶναι σχεδὸν βέβαιο πὼς ἡ μικρή μας Σούζη θὰ ἔχει ξαναγυρίσει στὸν οὐρανὸν στὰ δέλφια τῆς τάγγελακια. Ἡ ἀρρώστεια ποὺ προσπαθήσαμε μὲ κάθε τρόπο νὰ καταπολεμήσουμε ἦταν δυνατότερη ἀπὸ μᾶς. Τὴν ὥρα τούτη ποὺ σὰς γράφω, τὸ παιδί ἔχει πέσει σὲ παραλήρημα καὶ δὲν γνωρίζει κανένα ἀπὸ μᾶς. Δὲν βασίζω πιά τὶς ἐλπίδες μου παρὰ σὲ κανένα θαῦμα: εἰδ' ἄλλως ἡ ἡμέρα ποὺ θὰ ξημερώσῃ δὲν θὰ βρῇ πιά ζωντανὴ τὴ Σούζη μας.

Προετοιμάστε τὸ Γιάννη μὲ τρόπο γιὰ τὸ θλιβερὸ νέο καὶ πῆτε του ὅτι κι' ἐμεῖς πολὺ στενοχωριόμαστε ποὺ τόσο ἄργησε ἡ ἐπιστροφή μας. Μὰ ἂν χάσουμε τὴ Σούζη, ὁ πατέρας τῆς δίχως ἄλλο δὲν θὰ θελήσῃ νὰ πομακρυνθῇ ἀπὸ τὴ γῆ ὅπου ἀναπαύεται ὁ ἀγγελὸς του.

Φιλῆστε ἀπὸ μέρους μας τὸν Γιαννάκη καὶ πῆτε του πὼς εἶμαστε φίλοι του καὶ πὼς παρ' ὅλη μας τὴ θλίψη τὸν θυμόμαστε.

γιατρὸς Πέτρος Ντερίδ»

Ὅταν διάβασε καὶ τὴν τελευταία λέξη, ὁ Γιάννης ἀποσβολωμένος, ἄφησε τὸ χαρτί νὰ πέσῃ ἀπὸ τὰ χέρια του. Χονδρὰ δάκρυα κυλούσαν στὰ μάγουλά του.

Ἡ σκέψη ὅτι μπορεῖ ἡ Σούζη νὰ μὴ βρισκόταν πιά στὴ ζωὴ, ὅτι δὲν θὰ τὴν ξανάβλεπε πιά ποτέ, ἦταν κατὰ πῶς δὲν μπορούσε νὰ τὸ χωρέσῃ ὁ νοῦς του.

— Τὰ βλέπεις, τὰ βλέπεις; ἔκανε

ὁ ψαρᾶς μαζεύοντας τὸ γράμμα ἀπὸ τὸ πάτωμα. Ἄμα ἡ μικρὴ πεθάνῃ δὲν θὰ ξαναφανῇ κανεὶς τοὺς πιά ἀπ' ἐδῶ. Πᾶνε πιά τὰ καλά μας. Ὅ, τι δουλέψουνε τὰ χέρια μας.

Καὶ μονομιᾶς ἀνάδοντας:

— Καὶ πρέπει τώρα νὰ πληρώσω ὅσα χρωστάω καὶ νὰ μὴν ἔχω οὔτε τοὺς μισοὺς παράδες. Ἄν δὲν πάει σήμερα καλὰ τὸ ψάρεμα... νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάολος, κι' ἐγὼ δὲν ξέρω πὼς θὰ τὰ καταφέρω! Κι' εἶναι κι' ἓνας βρωμόκαιρος, ἀπὸ κείνους τοὺς βρωμόκαιρους. Ἄν πιάσῃ καμμιά φουρτούνα εἶναι φόδος νὰ πνιγοῦμε καὶ νὰ πᾶμε στὰ κομμάτια! Τί νὰ γίνῃ ὅμως; Ἄν μπορούμε ἀς κάνομε κι' ἄλλοιως! Ἄ, τοὺς παλιοπαρὰλῃδες! Ἄ, τί μοῦ κάνουν οἱ ἐλεεινοὶ ποὺ μὲ πέρασαν γιὰ κορόιδο!

Ἐδωσε μιὰ γροθιά ἐπάνω στὸν τραπέζι ποὺ τραντάχτηκαν ὅσα βρισκόνταν ἐπάνω. Ὑστερα στράφηκε ἀπὸτομα στὸν Γιαννάκη καὶ τοῦ εἶπε μ' ἀπειλητικὴ φωνή:

— Ἐμπρός! Σῶνε τὰ δάκρυα καὶ τὰ μουντζολάμματα! Οἱ πεθαμμένοι μὲ τοὺς πεθαμμένους κι' οἱ ζωντανοὶ μὲ τοὺς ζωντανούς. Τώρα δὲν ἔχουμε παρὰ μονάχα στὸν ἑαυτὸν μας νὰ λογαριάζουμε. Λοιπὸν δρόμο! Στὸ καῖκι καὶ δουλειά!

Καὶ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ἄρπαξε τὸν Γιάννη ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὸν ἐβγαλε ἔξω στὸν δρόμο. Ὑστερα κλείδωσε τὸ σπῖτι καὶ ξεκίνησε κι' αὐτὸς μαζί του γιὰ τὸ λιμάνι.

Δίχως νὰ δοκιμάσῃ νὰ φέρῃ καμμιά ἀντίσταση, κατασυντετριμμένος ἀπὸ τὴν τραγικὴ εἰδηση ποὺ ἔμαθε, ὁ Γιάννης ἀκολουθοῦσε τὸν θεὸν του μηχανικά. Δέκα λεπτὰ ἀργότερα βρισκόταν κι' οἱ δύο τοὺς ἐπάνω στὸ καῖκι.

Οἱ τρεῖς ναῦτες ἦταν φτασμένοι πρὶν ἀπ' αὐτοὺς Στὴν προκουαία ἦταν ἀσυνήθιστη κίνηση, μὰ ὁ Γιάννης βυθισμένος στὴν ἀπελπισία του οὔτε ἔδωσε καθόλου προσοχή.

Ψαράδες, γυναῖκες ναυτικῶν, παιδιὰ μεγάλα καὶ μικρά, εἶχαν μαζεθεῖ μπρὸς τὴν «Χελιδόνα» καὶ συζητοῦσαν ζωηρὰ μεταξύ τους, ὅτι ἦταν ἀληθινὴ τρέλλα νὰ πορρασίση κανεὶς νὰ βγῇ στάνοιχτὰ μὲ τέτοιον καιρὸ.

Κι' ἀλήθεια, καμμιά ἄλλη ψαρόβαρκα ἐκτὸς ἀπ' τὸ καῖκι τοῦ καπετὰν Μαθιοῦ, δὲν εἶχε σηκώσει πανιά.

— Φυσάει μαῖστρος δυνατός, εἶπε ἓνας ναυτικὸς. Τὸ μπουρλί δὲν θ' ἀργήσῃ. Πρὶν περάσει μιὰ ὥρα θάχῃ κίβλας ξεσπάσει γιὰ καλά.

— Τὸ καλὸ ποὺ σοῦ θέλω, καπετὰν Μαθιέ, μὴ βγαίνεις ἔξω μὲ τέτοιον καιρὸ, εἶπε ἓνας ἄλλος.

— Αὐτὸ δὲ νὰ λέγεται, εἶπε μιὰ γυναίκα. Πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς θεόμυρλος γιὰ νὰ τ' ἀποφασίσῃ νὰ βγῇ σήμερα γιὰ ψάρεμα.

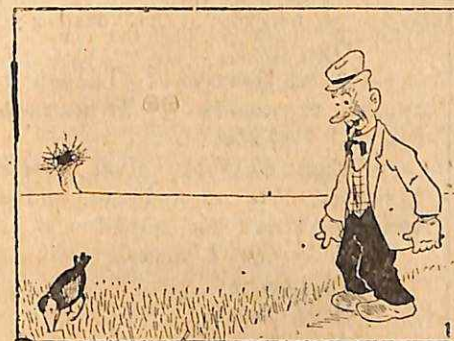
— Πάει στὰ σίγουρα — γιὰ νὰ χαθῇ, εἶπαν καμπόσοι ἄλλοι γύρω τους.

Μὰ ὁ Μαθιὸς Μπρινιὸν σήκωσε τὴ φωνή καὶ τοὺς ἔκανε ὅλους νὰ σωπάσουν.

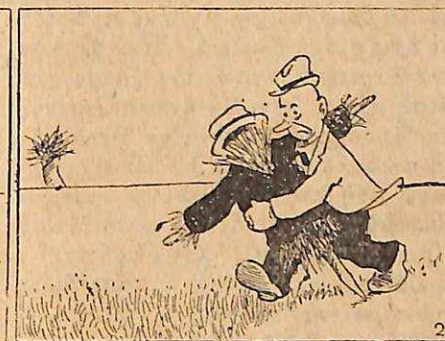
— Θὰ κάνω αὐτὸ ποὺ θέλω ἐγώ! ἐφώνασε. Δικό μου δὲν εἶναι τὸ καῖκι; Τὴ ζωὴ του καὶ τὸ πρᾶγμα του δὲν τὸ δρίζει ὁ καθένας; Ἐτοί κι' ἄλλοιως ἐσεῖς δὲν ξέρετε τί σὰς γίνεται. Προτοῦ πιάσει ἡ μπόρα ἐμεῖς θὰ ἔχουμε γυρίσει. Κι' ἔπειτα

ΤΟ ΣΚΙΑΧΤΡΟ

ΑΣΤΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΕ ΕΞΗ ΕΙΚΟΝΕΣ

— Παλιόπουλα, ποῦ μοῦ τρώτε τὸ στόρι μου!... νὰ ἰδῇτε οἱ οἱ!

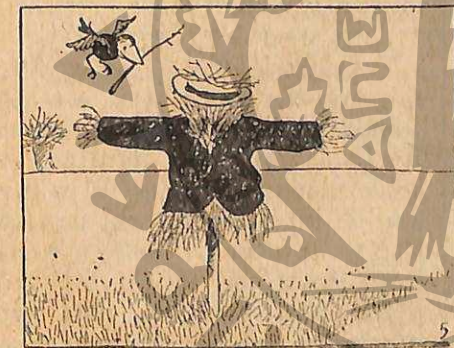
— Νά! θὰ τὸ βλέπετε αὐτὸ τὸ σκιάχτρο καὶ θὰ φεύγετε σαράντα μίλλια!

— Ἄ, ὦραϊ! Κοπιᾶστε τώρα!

Τὰ πουλιά: — Μὰ τ' εἶν' αὐτό;

— Εἶδες; ἦταν γιὰ νὰ κάνομε τὴ φωλίτσα μας.

— Μὰ, τὰ παλιόπουλα!... Δὲν τὸ φοβήθηκαν καθόλου!...

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴ Λαχτάρα τῆς Λευτεριάς

τὴ ζωὴ. Μοῦ φαινόταν πάντα τόσο διαφορετικοὶ ἀπὸ μᾶς τοὺς στερεοτυποῦς... Κάθε φέρονό τους, κάθε τους χειρονομία, ἡ βαθεῖά τους φωνή, τὸ νοσταλγικὸ τους βλέμμα, εἶχε γιὰ μένα κάτι τὸ ἀνεξήγητο καὶ τὸ γοητευτικό.

Εἶχα ἀκούσει γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, πὼς τὸ νὰ τοὺς στερήσῃ κανεὶς τὴ θαλασσινὴν ζωὴν, ἰσοδυναμοῦσε μὲ καταδίκη σὲ θάνατο ἀπὸ μαρasmus. Καὶ τὸ πιστεύω τὸ πιστεύω, γιὰτὶ κάθε φορὰ ποὺ ἔπρεπε νὰ ποχωριστῶ τὴ θάλασσα γιὰ ἓνα μεγάλο διάστημα, ἦταν γιὰ μένα τόσο ὀδυνηρό...

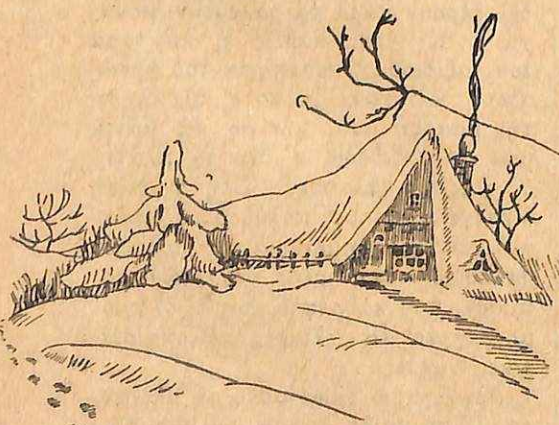
Ἀργότερα ἔκανα τὴ γνωριμία καὶ τῶν θαλασσινῶν ἐκείνων ἡρώων τοῦ Πιέρ Λοτί. Ἦταν οἱ περισσότεροι νέοι ψαράδες ἢ ναυτικοί, π' ἀγαποῦσαν τὴ θάλασσα μὲ μὴν ἀνεξήγητη ἄρρωστη, ἀνικανοποίητη ἀγάπη. Ἄ, πόσο τοὺς καταλάβαινα τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς! Πόσο καταλάβαινα τὴν αἰώνια νοσταλγία τους γιὰ τὶς μακρινὲς θάλασσες ποῦ, ἄλλοτε γαλήνιες κι' ἄλλοτε τρικυμισμένες, τοὺς τραγουδοῦσαν σ' ἓνα τόσο γινώριμο κι' ἀγαπητὸ σκοπὸ...

Κάθε γυρισμός τους στὰ μικρά τους χωριά δὲν ἔκανε ἄλλοτε παρὰ νὰ μεγαλώνῃ τὸν πόθο τῶν ταξιδιωτῶν. Κι' ἄφηναν πάλι μιὰ μέρα τὶς νέες τους γυναῖκες καὶ τοὺς γέροντες τοὺς γονιοὺς γιὰ νὰ φύγουν μακριὰ, στὴ γλαυκὴν ἀπεραντωσύνῃ.

Τίποτα καμμιά ἄλλη ἀγάπη, — ὅσο δυνατὴ κι' ἂν ἦταν — δὲ μπορούσε νὰ τοὺς κἀνῃ νὰ παρνηθοῦν τὴ θάλασσα. Καὶ πέθαιναν οἱ περισσότεροι μακριὰ ἀπ' τοὺς σπιτικούς τους, ἀνάμεσα θάλασσας κι' οὐρανοῦ μὲ τὸ νοσταλγικὸ νανοῦρισμα τῶν κυμάτων...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝ

Ἐνας τόπος παγωμένος. Βλέπετε καὶ καμμιά ἀσπρη ἀρκούδα;

Ταξιδιώτης

ξεσπάση κανένα μπουρίνι. Μονάχα κύμα είχε δυνατό. Τὸ φέρεμα όμως φαινόταν πὼς θάβγαине καλὸ κι' αὐτὸ ἔκανε τοὺς ντυτικούς νὰ ριχθοῦν μὲ μεγαλύτερη ὄρεξη στὴ δουλειά.

Ὁ Γιάννης, ὅταν πέρασε ὁ πρῶτος κλονισμὸς ποὺ εἶχε αἰσθανθεῖ ἀπὸ τὸ γράμμα τοῦ γιατροῦ, ἄρχισε νὰ σκέπτεται πὼς μπορεῖ ὥστόσο νὰ μὴν ἦταν τόσο ἄσχημα τὰ πράγματα. Ἀλήθεια, ὁ γιατρὸς Ντερίδ ἔγραφε πὼς μόνο ἓνα θαῦμα μποροῦσε νὰ σώσῃ τὴ Σούζη, μὰ τὰ θαῦματα γίνονται, κι' ὁ Γιαννάκης ἄρχισε πάλι νὰ ἐλπίζει.

Ναί, ναί, τὸ ἐνοιῶθε, ἡ Σούζη δὲν εἶχε πεθάνει, θὰ τὴν ξανάβλεπε. Καὶ μαζὶ μ' αὐτὴν θὰ ξανάβλεπε καὶ τὸν κύριο Φουρδιέρ καὶ τὸν γιατρὸ Ντερίδ. Ναί, ἦταν βέβαιο.

Καὶ νοιώθοντας πάλι τὸ θάρρος του νὰ ξαναγυρίσῃ, ρίχθηκε κι' αὐτὸς μὲ ὄρεξη στὴ δουλειά, ὅταν ἀξαφνὰ ἓνα δυνατὸ τίναγμα τὸν ἔκαμε νὰ πέσῃ κάτω. Ἄν δὲν ἦταν πιασμένος ἀπὸ ἓνα σχοινί, θὰ τὸν εἶχε δίχως ἄλλο πέραν τὸ κύμα καὶ θὰ τὸν εἶχε πετάξῃ στὴ θάλασσα. Τὸ ἴδιο ἀπότομο τίναγμα εἶχε πετάξῃ κάτω τὸ Μαθιὸ Μπρινιὸ καὶ τοὺς τρεῖς ναῦτες.

Ζαλισμένος κάπως ὁ καπετάνιος βιάστηκε νὰ σηκωθῇ κι' ἔτρεξε ν' ἀρπάξῃ τὸ δοῖάκι ποὺ ὁ μπάρμπα-Γιάννης εἶχε ἀφήσει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια του.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON AΛKIDHΣ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΧΩΜΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΜΙΑ μικρή μου φίλη, Διαπλάσσοπούλα ἀπ' τις πιὸ ἀγκυητές μου, ἦρθε προχτές νὰ μάποχαιρετήσῃ, γιατί τὴν ἄλλη μέρα θάφευγε γιὰ τὸ νησί της. Κι' ἦταν ὅλη χαρὰ γιὰ τοὺς δυὸ-τρεῖς αὐτοὺς μῆνες ποὺ θὰ τοὺς περνοῦσε στὴν ἐξοχικὴ βίλλα τοῦ παπποῦ της, «στὴν ἀγκαλιά της φύσῃ» καθὼς μοῦ ἔλεγε.

— Φαντάζομαι τί ὥραια ποὺ θὰ ναι καί, τῆς εἶπα. Ξέρω δὲ ἀπὸ ἐξοχὲς νησιῶν... Ἡ θάλασσα ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴ βίλλα;

— Ὦ, οὔτε πέντε λεπτά... Κάθε χρόνον, ἀπὸ μικρή, ἐκεῖ περῶ τὸ καλοκαίρι μου, ἐκεῖ κάνω τὰ μπάνια μου, ἐκεῖ διαβάζω τὰ καλύτερά μου βιβλία, Κάθε χρόνον εἶναι ὥραία. Ἀλλὰ φέτο θὰ εἶναι ὥραιότερα παρὰ ποτέ!

— Γιατί φέτο;

— Μὰ δὲ συλλογίστηκε; Τελείωσα

πιὰ τὸ σχολεῖο, πήρα τὸ ἀπολυτήριον τοῦ Γυμνασίου. Κι' ἐλυσθίλου ξενισαστῇ, θὰ τὸ ρίξω ἔξω. Δὲ θὰ πάω, βλέπετε, καὶ στὸ Πανεπιστήμιο, γιὰ νὰχῶ τὸν ἐφιέλτη τῶν εἰσαγωγικῶν ἐξετάσεων. Τίποτα πιά ἀπ' αὐτά! Ὅλα πέρασαν. Κι' ἀπ' αὐτὸ τὸ καλοκαίρι... ἀρχίζω τὴ ζωὴ μου!

— Μὲ γειά καὶ μὲ χαρὰ λοιπόν!... Δὲ μοῦ λὲς ὅμως, Νέλλη; Ἀπ' ὅ,τι σὲ περιμένει ἐκεῖ, ἀπ' ὅ,τι θὰ ξαναβρῇς στὴ βίλλα τοῦ παπποῦ, στὸ χτήμα, στὸ νησί ὅλο, τί ποθεῖς περισσότερο;

— Ἄν τὸ βρῇτε...

— Τὴ θάλασσα;

— Ὁχι! θάλασσα ἔχω κι' ἐδῶ ὅποτε θέλω...

— Τὸ σπῖτι;... τὸ δάσος;... τὰ μπελῖ;... τὰ χωράφια;... τὸ βουνάλακι;... τὴν ἐκκλησούλα;... τὸ ληνό;... τὸ πηγάδι;... τὴ στέρνα;...

— Ὁχι, ὅχι!...

— Ἄ, τὰ ζωντανά!... Τάλογα, τὰ σκυλιά, τὰ πουλιά... Ὁ παπποῦς ἔχει κι' ἀγελάδες;...

— Ἐχει; ἀλλὰ δὲν εἶναι οὔτε οἱ ἀγελάδες, οὔτε τὰ πρόβατα, ποὺ μὲ τραβοῦν. Τίποτ' ἀπ' αὐτά!

— Τί λοιπόν, ὁ οὐρανός;

— Τὸ ἐναντίον...

— Ἡ γῆ λοιπόν;

— Ἀκριβῶς! ἡ γῆ! τὸ χῶμα!... Μὴ σὰς φανθῇ παράξενο, ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ποὺ μάρεσει ὅταν πηγαίνω νὰ ζήσω στὴν ἐξοχή. Αὐτὸ ποθῶ περισσότερο ἀπ' ὅλα. Γιατ' εἶναι καὶ τὸ μόνο ποὺ στεροῦμαι ὅλους τοὺς ἄλλους μῆνες ποὺ ζῶ στὴν Ἀθήνα.

— Πῶς; δὲν ἔχει χῶμα στὴν Ἀθήνα;

— Ὁχι! Οὐρανὸ ἔχει, θάλασσα ἔχει, πρασινάδες ἔχει, ἀλλὰ χῶμα ὄχι. Ἡ νὰ πῶ καλύτερα, αὐτὸ ποὺ ἔχει εἶναι λίγος καὶ... ψεύτικο. Τὸ κουβαλοῦν ἀπέξω καὶ τὸ ρίχνουν στοὺς κήπους καὶ στὰ κηπάκια, ἀπαράλλαχτα ὅπως τὸ βάζουν καὶ στὶς γάζες. Μὰ εἶναι χῶμ' αὐτό; Ἐμένα μάρεσει τὸ ἀληθινὸ χῶμα, τὸ φυσικόν, τὸ ἀπέραντο...

— Ἡ Μητέρα Γῆ, ἔ;

— Ἀκριβῶς, ἡ Μητέρα Γῆ! Αὐτὴ ποὺ μὰς δίνει τὰ δέντρα καὶ τοὺς καρπούς, τὰ φυτὰ καὶ τὰ λουλούδια. Αὐτὴ ποὺ μὰς τρέφει, αὐτὴ ποὺ μὰς ντύνει, αὐτὴ ποὺ μὰς κρατεῖ μὲ τόση στοργὴ στὴν ἀγκαλιά της... Πῶς μάρεσει νὰ βλέπω τὸ χῶμα, τὸ ἀπέραντο χῶμα τῆς ἐξοχῆς, τοῦ χτήματος, πότε βρεμμένο, πότε ξερό, πότε μαῦρο, πότε σταχτό, πότε σκαμμένο, πότε ὀργωμένο, πότε στρωτό, πότε φυτεμένο, πότε γυμνόν... Πῶς μάρεσει νὰ νοιώθω τὴ μυρουδιά του,

νὰ βλέπω τις μύριες ἀποχρώσεις του στὸν ἥλιο καὶ νὰ ξεπλώνουμαι πάνω του!... Δὲν ὑπάρχει, σὰς βεβαιῶ, μαλακώτερο, ἀναπαυτικώτερο στῶμα. Ἡ Μητέρα γῆ, ἡ ἀγκαλιά της!... Μὰ δὲν ἔχω δικίον;

— Ἀλήθεια, Νέλλη, τέτοιο χῶμα δὲν ὑπάρχει στὴν Ἀθήνα... Κι' ἔχεις δικίον νὰ τὸ ξεχωρίσῃς ἀπ' ὅλα ποὺ βρίσκεις στὴν ἐξοχή... Ἡ πόλη εἶναι πέτρα, μάρμαρο, σίδερο· ἡ ἐξοχὴ εἶναι χῶμα. Τὶ ὁμορφο ποὺ εἶναι νὰ τὸ βλέπῃς νὰ μαυρολογᾷ ἀνάμεσα στὰ στριφτὰ κούρβουλα καὶ κάτω ἀπ' τὰ χρυσοπράσινα φύλλα τοῦ ἀμπελιοῦ, ἢ νὰ κοκκινίζῃ στὸν ἀπέραντο ἐλαιῶνα... Μὰ τί ἄλλο ἔχουμε στὸν κόσμον ἀπ' αὐτὸ τὸ χῶμα;... Εἶπες πρὸ ὀλίγου πῶς αὐτὸ μὰς τρέφει. Κι' ἐγὼ σοῦ λέγω καὶ πῶς αὐτὸ μὰς γέννησε. Δὲν εἴμαστε τέκνα τῆς γῆς; Γῆ καὶ χῶμα εἶναι συνώνυμα. Καὶ τώρα θυμήθηκα ἓνα ποίημα, ἓνα θαυμάσιο ποίημα γιὰ τὴ γῆ, γιὰ τὸ χῶμα...

— Τὸ «Ἑλληνικὸ χῶμα» τοῦ Δροσίνης;

— Ὁχι. Τὸ παγκόσμιο χῶμα ἐνδὲς ξένου ποιητῆ, ποὺ κι' αὐτὸ ὁ Δροσίνης τὸ μετέφρασε σὲ ὠραίους ἑλληνικοὺς στίχους...

— Ἄ! τοὺς θυμάστε;

— Τοὺς στίχους ὄχι, ἀλλὰ ἡ ἐννοια ἀπάνω κάτω εἶν' αὐτὴ: Πόσα πολύτιμα πράγματα βρίσκουμε σκάβοντας τὸ χῶμα! Τὸ σκάβουμε λίγο καὶ βρίσκουμε τὸ ψωμί μας. Τὸ σκάβουμε περισσότερο καὶ βρίσκουμε τὸ νερό μας. Τὸ σκάβουμε ἀκόμα περισσότερο καὶ βρίσκουμε τὸ χρυσάφι μας. Καὶ τέλος, τὸ σκάβουμε ἀκόμα καὶ βρίσκουμε τὸ πιὸ πολύτιμο ἀπ' ὅλα: τὴν ἀνάπαυσή μας!

— Ἄ, τί ὦρατο! φώναξε ἡ φίλη μου ἐνθουσιασμένη. Ἀλλὰ τώρα δὲ θέλω νὰ συλλογιέμαι τὸν τάφο. Ὅταν πηγαίνω στὴν ἐξοχή, μοῦ φαίνεται πῶς ὁ τάφος εἶναι μακριά, πολὺ μακριά. Μοῦ φαίνεται πῶς θὰ ζήσω ἀπειρα χρόνια γιὰ νὰ χαίρομαι αὐτὸ τὸ χῶμα, ποὺ μοῦ δίνει τόσα καὶ τόσα, πρὶν μοῦ δώσῃ καὶ τὸ τελευταίον, τὴν αἰωνία ἀνάπαυσή. Καὶ πάλι πάλι νὰ τὸ χαρῶ!... Σὰς ἀφίνω ὑγεία καὶ καλὴ ἀντάμωσή τὸ φθινόπωρο.

Μοῦσφιξε τὸ χέρι κι' ἔφυγε τρεχάτη κι' εὐτυχισμένη.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΤΗΣ ΚΙΘΑΡΑΣ ΜΟΥ

Μιά μαργαρίτα στ' ἀνθογυάλι
Γέρνει, χλωμή καὶ μαρμαρμένη.
Ὁ! πόσο μοιάζει τῆς ψυχῆς μου
Ἀπόψε πού ναι λυπημένη!

Ἐμεινες σύ, καλὴ κιθάρα,
Ἡ μόνη μου παρηγοριά.
Ἐλα κι' ἀπόψε μὲ μοῦ ρίξης
Μιά στάλα ἐλπίδα στὴν καρδιά.

Τὴν παίρνω μέσ' στὴν ἀγκαλιά μου,
Κι' ἀρχίζει εὐτὺς νὰ τραγουδάῃ
Λυπητέρω τραγουδί. Κλαίει.
Καὶ στὴν καρδιά μου ἔτσι μιλάει:

Μὴν κλαῖς ἐλπίδες γελασμένες.
Μὴν κλαῖς ὄνειρα χαμένα.
Γιούλια, τριαντάφυλλα, πανσέδες
Καὶ γιασεμιά ξεψυχισμένα.

Ἡ ἀνοιξὴ ξαναγυρίζει.
Ξανά θ' ἀνθίσουν τὰ λουλούδια.
Κι' ἐσύ γοργὰ θέν' ἀρχινίσης
Χαρούμενα νὰ λὲς τραγούδια!...

Βάλαμο πού ναι τὸ τραγούδι!
Παίει στὴν καρδιά μου σὰν τὸ χᾶδι
Ποῦ δίνει ἡ μάνα σὲ μοῦ τοῦ
Σὰν τὸ κοιμίζει κάθε βράδυ.

Πᾶνε, πετάξαν οἱ καῖμοί μου!
Ἐσύ 'σαι ἡ παρηγοριά μου,
Γλυκεῖα κιθάρα, μαγεμένη,
Κι' ἡ συνοφία στὴ μοναξιά μου.

Τάσος Δούσης

ΤΟ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ

Ἐν' ἀπόγευμα ποὺ ἡ Ρίτα κι' ἐγὼ
χασμουριάσαμε πάνω ἀπὸ ἓνα βιβλίο
μελέτης, μπαίνει σὰ σίφονας στὴ κά-
μαρα ἡ Λιλή.

— Παιδιά! τὸ βράδι ἔρχεται ὁ διά-
δοχος τῆς Ἰταλίας, Οὐμβέρτος καὶ θὰ
τοῦ γίνῃ δεξίωση αὐριο στὴ Δημαρ-
χία. Θὰ δοῦμε λοιπὸν τὴ πομπὴ σὰν
θὰ περᾷ ἀπ' τὸ μπαλκόνι μας.

Τιναχτήκαμε πάνω.
— Τί ἔκανε λέει; θὰ βλέπαμε ἓνα
ἀληθινὸ βασιλόπουλο; ὦ χαρά!...

Οἱ παιδιάτικες φαντασίες μας πήραν
κίονας δρόμο. Καίμενη μελέτη! κι' ἄλ-
λη μιά ἀπιστία μέσα στὶς τόσες...
— Ἐγὼ, λέω, θά ναι ξανθὸς καὶ ψη-
λός, φαντάζεται ἡ Ρίτα ἐπηρεασμένη
ἀπὸ κάτι ζωγραφιὲς ἱπποτῶν ποὺ εἶδε
σ' ἓνα βιβλίο ἱστορίας.

— Θὰ πηγαίνῃ καβάλλα καὶ θάχῃ ὁ-
λόχρησι στολή, συμπληρώνει ἡ Λιλή.

Ἐμεῖς οἱ μεγαλύτερες γελοῦμε.

— Σιγά... νὰ μὴ φορᾷ τὸν οὐρα-
νὸ μὲ τ' ἄστρα!

Ὅσο ὅλες συμφωνοῦμε πῶς θάχῃ
πολλὰ παράσημα. Θεέ μου, τί ἀνυπο-
μονησία! Νάτανε δυνατό νὰ σκουνη-
σομε σήμερα τὴ γῆ νάκανε τὸ γύρο
τῆς γηροφωτῆρας.

Κάποτε τέλος πάντων ἔφτασε καὶ τ'
αὐριανὸ ἀπόγευμα. Κόσμος ἀπειρος
στοὺς δρόμους, στὰ παράθυρα, στὰ
μπαλκόνια. Μὰ καὶ τὸ δικό μας ἔχει
ἀρετοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους.

Ἐφοδιασμένες μὲ λουλούδια περιμέ-
νομε.

Σὲ λίγο φαίνεται ἡ πομπή. Στὴ μέ-
ση εἶναι ἓνα αὐτοκίνητο ὅπου βρίζε-
ται ὁ διάδοχος κατὰ τὸ λέγειν ὅλων
γύρω μας.

Τ' αὐτοκίνητο πλησιάζει καὶ διακρι-
νομε μέσα ἓνα γκριζομάλλη ἄντρα μ'
ἐπίσημη στολή καὶ τὸ στήθος πλημι-
ρισμένο παράσημα νὰ χαιρετᾷ σοβαρὰ
τὸ πλήθος. Δίπλα του κάποιος νεαρὸς
δίχως στολή—ἀκόλουθος βέβαια—παίρ-
νει μέρος μ' ἐνθουσιασμὸ στὶς χαιρε-
τούρες.

— Καλέ αὐτὸς εἶναι γέρος, ἔχει γκρι-
ζα μαλλιά! ἀπελπίζεται ἡ Ρίτα.

— Κι' οὔτε πηγαίνει καβάλλα, ἀπο-
γοητεύεται ἡ Λιλή.

— Κι' οὔτε φορᾷ ὁλόχρησι στολή,
προσπάθησα νὰ εἰρωνευθῶ ἐγὼ ἂν καὶ
δὲν εἶμαι λιγώτερο δυσανεκτή μὲν ἂ-
πὸ τὴν ἐμφάνισή του ξανθοῦ ἱπποτοῦ
τῶν ὀνειρώτων μας.

— Δὲν τοῦ ἀξίζουν λουλούδια αὐτοῦ
τοῦ γέρου, λέει ἡ Λιλή μὲ πίκρα.
Ὅσο ὅς ἡ Ρίτα κι' ἐγὼ ἀπὸ ἀβροδότη-
α ῖχνουμε τὰ δικά μας.

Ἡ ποιητὴ ἀπομνημονεύεται καὶ μπαί-
νομε μέσα ὅλοι.

— Καλέ μαμιά, παραπονιόμαστε, διά-
δοχος εἶσαι γέρος...

Ἡ μαμιά μὰς κοιτάζει, καταλαβαί-
νει καὶ μᾶλιστα τὰ γέλια.

— Ἄ, ὥστε πῆρατε γιὰ διάδοχο τὸ
στρατηγόν, τὸ γέρο παιδαγωγόν του;

Ἐ, μ' αὐτὸ πῆγαινε πολὺ! Νὰ χά-
σομε τὴ μοναδικὴ ευκαιρία νὰ δοῦμε
ἓνα βασιλόπουλο, κι' αὐτὸ τὸ βασιλό-
πουλο νὰ μὴ φορᾷ οὔτε ἓνα παρὰ-
σημο γιὰ... νὰ τὸ παρατηρήσομε.
Πῆγαμε νὰ σκάσομε.

— Παιδιά μου ἂς σὰς γίνῃ αὐτὸ μά-
θημα. Νὰ μὴ παρασύρεστε ἄλλῃ φορὰ
ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνισή.

Μικρομέγαλη

Ο ΓΙΟΣ ΤΟΥ

Β'.

Λίγη ὥρα ἀργότερα ὁ γέρο-Νότης
ἦταν στὸ δρόμο. Ροβολοῦσε κουτσάι-
νοντας τὸν κατήφορο, ἀκουμπισμένος
στὸ ροζακίνο του τὸ ραβδί καὶ πῆ-
γαίνε σ' ἓνα μαγαζί, τὸ σταθμὸ ἀπ'
τ' αὐτοκίνητα τῆς συγκατοικίας τοῦ
χωριοῦ. Τὸ τελευταῖον πρὶν ἀπὸ δυὸ λε-
πτὰ εἶχε φύγει. Ἀπόμεινε ἡ ἐλπίδα νὰ
διαβῇ κανένα περαστικό, μὰ δὲν ἦταν
θετικό κι' ἔτσι ὁ γέρο-Νότης, ποὺ ἡ
ἀνυπομονησία τὸν ἔκαιγε ὅμοια μ'
ἀλικη φλόγα π' ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή
γιγαντώνει καὶ τὸν ἔκανε νὰ ξεχάσῃ καὶ
τὰ πόδια του καὶ τοὺς πόρους του κιὼ-
λα, ἀποφάσισε νὰ ξεκινήσῃ μὲ τὰ πό-
δια γιὰ τὴν πόλιν, ποὺ ἦταν μισὴ ὥρα
δρόμο μακριά, μὰ καὶ δὲν εἶχε οὔτε
μουλάρι, οὔτε κανένα ἄλλο ζῶον νὰ κα-
βαλλικέσῃ. Ἰσως, ἔλεγε, ν' ἀπαντοῦσε
κανένα κάρρο στὸ δρόμο καὶ ν' ἀνέ-
βαινε. Μὰ, ἐπείθετε λὲς, κανένα κάρ-
ρο δὲ φάνηκε κι' ἔτσι ἔφτασε πῆδός
καὶ κατακουρασμένος. Τὰ πολεμένα του
τὰ πόδια τὸν φλόγισαν, τὸν ἔκαιγαν.
Μὰ ἡ φλόγα τοὺς μπροστὰ στὴν ἄλλη
ποὺ ἀπὸ στιγμή σὲ στιγμή θέραινε με-
σα του ἔμοιαζε μὲ τὴ φλόγα κερικοῦ
μπροστὰ στὴ λάμψη τοῦ ἡλίου... Τρά-
βηξε κατὰ τὸ Ταχυδρομεῖο. Σ' ὅλο τὸ

δρόμο ἔβλεπε μπροστὰ του νὰ παιγι-
δίζουν χαροπὰ ἐννιά ὀλοκαίνουγα ἐ-
κατοστάκια ποὺ σὲ λίγο θάταν δικά
του... δικά του... Ἐπιτέλους, ἄχ!
ἔφτασε. Μὰ τί βλέπει; εἶναι κλειστό.
Ρωτάει νὰ μάθῃ τὸ γιατί κι' ἓνας ἀ-
στυφύλακας ποὺ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ τὸν
πληροφορεῖ.

— Στὶς δώδεκα ἡ ὥρα κλείνει τὸ Τα-
χυδρομεῖο, μπάρμπα! καὶ βγάζοντας τὸ
ρολόι του, τώρα εἶναι δώδεκα καὶ πέν-
τε. Πέντε λεπτὰ νὰρχόσουν, καίμενε,
νὰρχόταν, τὸ πρόφταινες ἀνοιχτό. Τώ-
ρα τ' ἀπόγευμα στὶς τέσσερις θ' ἀ-
νοίξῃ.

Τοῦ ἦρθε σὰν κεραμίδα. Τ' ἀπόγευ-
μα στὶς τέσσερις; θάχῃ λοιπὸν νὰ πε-
ριμένει ἀκόμα τέσσερις ὥρες; τέσσερις
ὀλάκερες ὥρες; Τὸ φαινόταν αἰῶνα...
Τέσσερις ὥρες λοιπὸν θὰ βαστάξῃ ἀ-
κόμα τὸ γλυκύκομπο μαρτύριο τῆς ἀ-
παντοχῆς; Τράβηξε σ' ἓνα κοντινὸ χά-
νι, ὅπου ξάπλωσε σ' ἓνα πάγκο τὰ κου-
ρασμένα καὶ πολεμένα του μέλη.

Μόλις ἀνοίξε στὶς τέσσερις τὸ Τα-
χυδρομεῖο, ἀπ' τοὺς πρώτους μπῆκε ὁ
γέρο-Νότης. Τοῦδειξαν τὴ θυρίδα τῶν
ἐπιταγῶν. Ὁ ὑπάλληλος πῆρε τὸ γα-
λάζιο χαρτί καὶ τὸ διάβασε. Ἀνοίξε
τότε ἓνα μεγάλο βιβλίο κι' ἔδωσε στὸ
γέρο νὰ ὑπογράψῃ. Ὁ Νότης ἔπιασε
τὴν πένα μὲ τὸ χοντροπέτο, σὰν
φλοῦδα πριναριῶ, χέρι του ποὺ ἡ συγ-
κίνηση τὸκανε ἀκόμα πιὸ ἀδέξιο, ἀπ'
ὅ,τι ἦταν, γι' αὐτὴ τὴ δουλειά καὶ χά-
ραξε τ' ὄνομά του. Ὁ ὑπάλληλος ἄ-
νοίξε τὸ συρτάρι, διάλεξε ἐννιά ἑκατο-
στάκια, καὶ τοῦ τὰ μέτρησε. Τὸ αἶμα
τοῦ ἀνέβηκε στὸ κεφάλι, τὰ μάτια του
θόλωσαν, ἄπλωσε τρεμάμενο τὸ χέρι
του, τὰ πῆρε, τὰ διπλώσε μὲ μεγάλη
προσοχὴ καὶ τάχως βαθεῖα στὸν κόρ-
φο του, σὰν νὰ φοβόταν μὴ πετάξουν.
— Σ' ευχαριστῶ, Μένι μου, μου-
μούρισε μὲ τὰ τρεμάμενα χεῖλιά του,
νᾶχῃς τὴν εὐλογία μου κι' ὁ Θεὸς νὰ
μοῦ κόβῃ μέρος γιὰ νὰ σοῦ δίνῃ χρὸ-
νια...

Γύρισε τὸ βραδάκι στὸ χωριὸ μ' ἓ-
να αὐτοκίνητο. Ἡ εὐτυχία τὸν εἶχε με-
θύσει, σὰ νιὸ κρασί. Σ' ὅλο τὸ δρόμο
ἔσφιγγε στὸν κόρφο του τὰ ἐννιά κα-
τοστάκια, τᾶσφιγγε γιὰ νὰ τὰ αἰσθάν-
εται μέσα στὴν τσέπη κι' εὐλογοῦσε
τὸν Κλεομένη του, ποὺ μακριά, ἀπ' τὴ
ξενιτειά, πλούσιος βέβαια, μ' εὐτυχι-
σμένος, θυμήθηκε τὸ γέρο τὸν πατέρα
του, συγχωρώντας του τὰ δώδεκα χρό-
νια τῆς μακρινῆς του σιωπῆς.

Σὰν ἔφτασε, μπῆκε στὸ χαμοσπιντό
του. Ἡ Ἀνθὴ ἔλειπε—θᾶχῃ πάει νὰ
κοιτάξῃ τὰ ζῶα. Πάνω στὸ κουτσὸ τρα-
πέζι ἦταν ἓνα γράμμα, τόχῃ φέρει ὁ
ταχυδρομὸς ὅταν ὁ γέρος ἦταν στὴν
πόλιν. Μόλις τὸ εἶδε, μιά σκέψη πέρα-
σε σὰν ἀστραπὴ ἀπ' τὸ νοῦ του. Θά-
ναι ἀπ' τὸ γιό μου. Κι' ἡ σκέψη αὐτὴ
πλημμύρισε τὸ εἶναι του ἀγαλλίαση.
Ἄπ' τὸ γιό μου... Κάθισε βιαστικὰ
σὲ μιά καρέκλα. Ξέσπασε τὸ φανελλὸ
μὲ τρεμοδάχτυλα χέρια. Εἰδίπλωσε ἀ-
νυπόμονα τὸ χαρτί, ἦταν γραμμένο μὲ
γραφομηχανή.

Ποῖος ξέρει τί μεγάλος ἀφέντης θά-
ναι ἐκεῖ κάτω ὁ Μένις μου, ἔχει καὶ
μηχανή! συλλογίστηκε ὁ πατέρας. Κι'
ἄρχισε νὰ διαβῇ συλλαβίζοντας:

«Μετὰ λῦπης σὰς ἀναγγέλλω, ὅτι
τὴν 18 Νομβρίου ἐ. ἔ. ἀπεβίωσεν ἐν
τῷ ἡμετέρῳ Νοσοκομείῳ προσβληθεὶς
ὑπὸ λοιμώδους νοσήματος ὁ Κλεομένης

Παρασκευόπουλος. Είς τὰ θυλάκια τοῦ μεταστάσαντος ἀνευρέθησαν μερικά χρήματα, τὰ ὁποῖα σὰς ἐμβύζιον εἰς τὴν διεύθυνσιν τὴν ὁποίαν εὐρομέν εἰς ἕνα σημειωματάριον τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 1314 ἐπιταγῆς. Διατελοῦμεν κλπ.»

Κι' ἀπὸ κάτω τῆ σφραγίδα: Νοσοκομεῖον Ἑλληνικῆς Παροικίας Ἀμερικῆς Ἀλίμονο!

Τὸ γράμμα τοῦ γλυστρά ἀπ' τὰ χέρια. Ἐνας λυγμὸς τοῦ ξεφύγει... Χάσκει τὸ κεφάλι μέσα στὰ χέρια του, δὲ βροῖται δάκρυα στὰ στερεμένα του τὰ μάτια... Καὶ τὰ πόδια του τοῦ πονοῦν τόσο...

Λυσόχαρτο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ ἐπισκέπτης χορεύοντας τὴ μικροῦλα στὰ γόνατά του:

— Πῶς σὲ λένε, κοριτσάκι μου;

— Μπεμπέκα.

— Καλὰ, Μπεμπέκα, εἶναι τὸ χαϊ-δευτικό σου. Τ' ἀληθινὸ σου ὄνομα πῶς εἶναι; Πῶς σὲ φωνάζει ὁ μπαμπάς σου;

— «Μορό μου».

— Κι' ὁ παππούς;

— «Κατεργαρούλα!»

Τάσος Λούσης

Στὸ σχολεῖο.

Ὁ δάσκαλος: — Νίκο, τί δουλειὰ κάνεις ὁ πατέρας σου;

Νίκος: — Δὲν ἔχω πατέρα, κύριε, πέθανε.

Ὁ δάσκαλος: — Καὶ πρὶν πεθάνει;

Νίκος: — Ζοῦσε!

Ἀνώνυμος

Ἐνας μάγκας σήκωσε ἀπὸ χάμω ἕνα μῆλο κι' ἄρχισε νὰ τὸ τρώῃ.

Ὁ σύντροφός του τοῦ λέει:

— Οὐ, σχισμένε, ἀπὸ χάμω τὸ τρώς; Δὲς μου λιγάκι μὲνα!

Ἀστὸν τῆς Κερκύρας

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΜΙΚΡΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ

[Ἴδε Διάπλασιν τοῦ 1932, φυλλ 36]

Εἶχα ζητήσει ἡ μιὰ Μαγικὴ Εἰκόνα, ἡ μιὰ Γελοιογραφία, ἡ μιὰ Σειρὰ γελοιογραφικῆς (ἀστεία ἱστορία χωρὶς λόγια, ἡ καὶ μὲ λίγα λόγια).

Ἀς ἴδωμεν πρῶτα τὶς Μαγικὰς Εἰκόνας στὴ Μεγάλῃ Τάξῃ. Εἶναι τρεῖς, τοῦ Μπουμπούλ, τῆς Αἴγλης καὶ τοῦ Λυσόχαρτου. Ἡ πρώτη πολὺ πρωτότυπη κατὰ τὸ θέμα: ἕνα τοπεῖο μὲ πανσέληνον καὶ μὲ νυχτοπούλια. Ζητεῖται τί ὥρα ἀκριβῶς εἶναι. Ἡ λύση λείει 3 μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν φαίνεται, δὲν διαβάζεται πούθεν. Οὐτ' ἐκεῖ ποὺ ὁ Μπουμπούλ σημειώνει κόκκινο σταυρὸ. Καὶ τὸ σχέδιον πολλὸ ἀτεχνό. — Ἡ δεύτερη, τῆς Αἴγλης, εἶναι κῆπος πρὸς τεχνικὴν καὶ ὁ κύριος τοῦ ἀλόγου τοῦ βόσκει, καλὰ κρυμμένος. Τὸ σύνολο ὅμως δὲν ἔχει καμμιὰ χάρη, καμμιὰ ἐλαφρότητα γιὰ Μαγικὴ Εἰκόνα εἶναι βαρὺ καὶ σοβαρὸ. — Χάρη κι' ἐλαφρότητα ἔχει αὐτὸ τὸ κεφάλι τῆς μικροῦλας τοῦ Λυσόχαρτου ποὺ γυροῦν τὴ νταντὰ τῆς. Ἡ νταντὰ ὅμως χύβεται ἀσχημα καὶ δὲν εἶναι οὔτε καθαρὰ σχεδιασμένη.

Ἀπὸ τὶς μονωμένες Γελοιογραφίες, τῆς Παλῆας Ἀθήνας, εἶναι καλοῦται καὶ σχεδιασμένη κι' εἶναι ἴσως τὸ μόνον ἔργο τοῦ Διαγωνισμοῦ μας ποὺ ἔχει στυλ. Ἀλλὰ τὸ θέμα δὲν τὸ καταλαβαίνω: Ἐνας ποδηλάτης ποὺ τρέχει κυνηγούμενος ἀπὸ δύο σκυλιά. «Πίσω ρέμα» λοιπόν, τὰ σκυλιά. Μὰ γιατί καὶ «πρὸς βαθὺ»; Αὐτὸ τὸ «βαθὺ» δὲν φαίνεται καθόλου. Τὸ δέντρο μὴπως ὅπου θὰ προσκρούσῃ; Μὰ μου φαίνεται πῶς μπορεῖ νὰ τὸ ἀποφύγῃ μὲ μιὰ μικρὴ στρόφη τὸ τιμονιό. — Δυὸ ποδηλάτες ποὺ συναγωνίζονται παριστάνει κι' ὁ Θέμος Ἀργῆς. Φθάνουν σχεδὸν στὸ τέρας μὲ σπασμένα ποδήλατα, ὁ ἕνας πέφτοντας ἀνάσκελα κι' ὁ ἄλλος μπρομνῆτα: ρεκόρ! Ἡ ἰδέα καλὴ, τὸ θέμα ἀστεῖο ἀλλὰ τὸ σχέδιον ὑστερεῖ. — Πιὸ καλὸ, πρὸς γελοιογραφικόν, εἶναι τῆς Φεμινίστριας ποὺ παριστάνει σχολεῖο. Ὁ δάσκαλος κάθεται στὴν ἔδρα καὶ μικροστὰ του στέκεται ἕνας μαθητὴς, ποὺ δὲν καταλαβαίνω ὅμως καλὰ-καλὰ τί κάνει; λείει μάθημα; τὸ ξέρετε; δὲν τὸ ξέρετε; ἀπολογεῖται γιὰ καμμιὰ κανηγορία; καταγγέλλει τὸ συμμαθητὴ του ποὺ κάθεται πίσω του στὸ θρανίον; Μιὰ ἐπιγραφὴ μόνον θὰ μὲ φώτιζε.

Μένουν τώρα οἱ Σειρές. Οἱ ἑξῆ εἰκονίσσεις τοῦ Λαμπαδίου εἶναι ἀρκετὰ τεχνικῆς. Ἀλλὰ πολὺ μπερδεμένη ἡ ἱστορία ποὺ παριστάνει. Δυσκόλινται μπερδεύει νὰ καταλάβῃ τὴν ἀκριβῆς συμβαίνει μὲ τὸ σκύλο μὲ τὴ γάτα καὶ μὲ τοὺς ἀνθρώπους. Λίγα λόγια, κάτω ἀπὸ κάθε εἰκονίσση, ἦσαν ἀπαράτητα. — Ἀπεναντίας, ἡ ἱστορία τοῦ Λαγοῦ Νο 2 διαβάζεται πολὺ καθαρά: ὁ σύντροφός τοῦ θηριοδαμαστή εἶναι μα-σκαριένος σὲ λεοπαρδαλὴ, ἐκτελεῖ μαζί του διάφορα παιχνίδια καὶ, ἀφοῦ φύγῃ ὁ κόσμος, οἱ δύο καταγεγραφεῖται μοιραζόμενοι τὴν ἐξουσία. Οἱ εἰκονίσσεις ὅμως εἶναι πολὺ ἀτεχνά σχεδιασμένες. — Ἡ Σειρὰ τοῦ Ταξιδιώτη διηγεῖται πῶς πιάστηκε καὶ τί ἔπαθε ἕνας κλεφτάκος. Τὸ σχέδιον εἶναι ἀρκετὰ καλὸ (ὁ Ταξιδιώτης ξέρετε νὰ ζωγραφίσῃ). Ἀλλὰ ἡ ἱστορία συγκεχυμένη. Χάνεται μέσα στὰ... σκοτάδια τῆς νύχτας ὅπου ἐξελλίσσεται. Τίποτα δὲν διακρίνεται κανένα... — Ἡ Σειρὰ τῆς Δανάης ἐπιγράφεται: «Πῶς ἔσωσε ἡ Διάπλασις τ' αὐτὰ τῆς χωρικῆς». Τὸ σχέδιον καλὸ, ἡ ἱστορία ἀπλήρη: ἕνα φυλλάδιό μου, ποὺ τὸ κρατεῖ ἕνα παιδί, χωρεῖ ὅλα ἐκεῖνα τ' αὐτὰ ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὸ καλάθι τῆς χωρικῆς, καθὼς σκύβει νὰ σηκώσῃ καὶ: — Ἡ Σειρὰ τοῦ Παρήγορου Ἀγγέλου, χωρὶς τίτλο αὐτὴ καὶ χωρὶς λόγια, παριστάνει αἰθουσα σχολείου. Στὴν α' εἰκόνα εἶναι ἄδεια, κάποιος μόνον ἐσκονίζει τὴν ἔδρα (ἂν κατάλαβα καλὰ). Στὴ β', ὁ δάσκαλος κάθεται στὴν ἔδρα, ἕνας μαθητὴς στὸ θρανίον, καὶ στὸ μαυροπίνακα εἶναι γραμμένα αὐτὰ:

$$\frac{7}{7} > \frac{5}{5}$$

(Φαίνεται ὅτι ὁ δάσκαλος ρωτᾷ: τί εἶναι μεγαλύτερο, ἑπτὰ ἑβδόμη ἢ πέντε πέμπτη;) Καὶ στὴν γ', δάσκαλος καὶ μαθητὴς σηκώνονται καὶ φύγουν ἐνῶ στὸν πίνακα βρισκονται γραμμένα τρία μεγάλα θαυμαστικά. Δὲν τὸ κατάλαβα! — Καὶ τέλος ἡ Σειρὰ τοῦ Σπασμένου Λόρδου ἢ σχετικῶς καλύτερη ὡς ἱστορία: «Φοβερό!» λέει ὁ πα-

τέρας. Καὶ τηλεφωνεῖ τοῦ γιαιτροῦ: «Ἐλάτε γρήγορα γιὰ τὸ Θεό! ὁ γιός μου κατάνει μιὰ λίρα!» Ὁ γιαιτρός τρέχει μὲ τὴν αὐτοκίνητον «δολοταχῶς». Ἀλλ' ὅταν φτάνει στὸ σπίτι, ὁ πατέρας τοῦ δείχνει στὴν παλάμη του ἕνα νόμισμα καὶ τοῦ λέει: «Περὶττό! ἦταν ἕνα... ιεννητάλεπτο!»

Στὴ Μικρὴ Τάξῃ, ἔχουμε μιὰ πολὺ ἀτεχνὴ Μαγικὴ Εἰκόνα τοῦ μικροῦ Γιόχαν (6 ἐτῶν!) — μιὰ ἀρκετὰ τεχνικὴ τοῦ Φάουστ (μόνο ὁ μύθος ὁ Θανάσιος δὲν εἶναι καθόλου καλὰ κρυμμένος) — καὶ μιὰ πολὺ καλὴ τοῦ Βεδουίνου: ἕνας γέρος τηλεφωνεῖ στὸν Πυροσβεστικὸ Σταθμὸ ὅτι τὸ σπίτι του ἔπιασε φωτιά. Ζητεῖται ὁ Πυροσβέστης ποὺ τοῦ ἀπαντᾷ. Κι' αὐτὸς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ γέρος ὅταν τὸν βλέπῃ κανεὶς ἀντίστροφα.

Ἡ Γελοιογραφία τῶρα τοῦ Μαρίνου Βέγια: Ἐνας κύριος κάθεται πιστόπλατα στὴν ἀκρογιάλια καὶ διαβάζει ἐφημερίδα. Ὁ γιός του παίξει παραπέρα στὴν ἄμμο. Ἐνας πελώριος κά-βουρας, πῶς ἀπ' τὸν κύριον, τοῦ νοιμᾷ το σακάκι. Κι' ὁ κύριος, νομίζοντας πῶς εἶναι ὁ γιός του: «Τοτό, ἂν ἐξακολουθήσῃς νὰ μοῦ τραβᾷς τὸ σακάκι, δὲν θὰ ξαναῖθης ἐδῶ τὸ ἐρχόμενο ἔτος!». Καλὴ, βλέπετε, ἡ ἰδέα ἀλλὰ τὸ σχέδιον ἀτεχνό. — Λίγο πρὶν τεχνικὸ εἶναι τοῦ Σγουρόμαλλο Ἀγόρι, ποὺ ἡ γελοιογραφία του, μὲ τὸν τίτλο «Τρεῖς λαλοῦν», παριστάνει τρεῖς χωρικούς: ὁ «λαλοῦμενα».

Καὶ δυὸ Σειρές: τῆς Ἄννας Γ. Πάλλη στὴ βρύση (ὅπου τὸ δεύτερον παιδί γεμίζει τὸ ποτήρι του πρὶν ἀπὸ τὸ πρῶτον, γιὰ τὸ κροῦνός, περτώντας πάνω ἀπ' τὸ καπέλλο τοῦ πρώτου, πέφτει ἴσια-ἴσια στὸ ποτήρι τοῦ δευτέρου) καὶ τῆς Παπαρούνας μὲ τὴν κούνια, ποὺ ἔκοψε τὸ σχοινί τῆς μὲ τὴν πελώρια μύτη τοῦ ἑνα ποὺλι κι' ὁ κουνάμενος ἔπεσε κάτω. Μετριώτατες κι' οἱ δυὸ εἰκονίσσεις.

Αὐτὰ εἶναι ὅλα. Δυστυχῶς, ὅπου ὑπάρχει κάποια ἐξυπνάδα, δὲν ὑπάρχει σχέδιον. Καὶ τὸ ἀντίθετο. Οὔτε ἕνα ἔργο δὲν βρῆκε ποὺ νὰ συνδυάζει καὶ τὰ δυὸ. Κι' οὔτε ἕνα ποὺ νάναί ἀξιότυμοιστο (ἐκτός ἀπὸ τὴ Μαγ. Εἰκόνα τοῦ Βεδουίνου, κι' αὐτὴ ἐπιεικῶς). Βραβεῖα λοιπὸν δὲν μπορῶ νὰ δώσω, οὔτε κἂν τρίτα. Μόνο Ἐπαίνους καὶ... εἰς ἀνώτερα.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 16 ἐτῶν καὶ ἄνω καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν ἡλικίαν).

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ ἀπὸ [12Ε] εἰς ἑκα-στον: Ταξιδιώτης, Φεμινίστρια, Θέμος Ἀργῆς, Λυσόχαρτο.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ ἀπὸ [10Ε] εἰς ἑκα-στον: Δανάη, Παρήγορος Ἀγγέλος, Σπασμένος Λόρδος, Παλῆα Ἀθήνα, Αἴγλη, Μπουμπούλ.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ ἀπὸ [8Ε] εἰς ἑκαστον: Λαγὸς Νο 2, Λαμπαδίας.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω)

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: Βεδουίνος [12Ε].

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ ἀπὸ [10Ε] εἰς ἑκα-στον: Μαρίνος Βέγιας, Ἄννα Γ. Πάλλη, Παπαρούνα, Σγουρόμαλλο Ἀγόρι, Φάουστ.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ: Γιόχαν [8Ε].

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου, τὴν 4 Αυγούστου 1933

ΤΑ περισσότερα παιδιά μου ἔφυγαν ἀπὸ τὶς πόλεις τῶν καὶ τώρα μοῦ γράφουν ἀπὸ τὶς ὥραιες ἐξοχὰς ποὺ πῆγαν νὰ περάσουν τὸ καλοκαίρι. Τί χαριτωμένα καὶ τί δρα-σερὰ γραμματάκια! Νὰ ἴδω μόνον πῶς θὰ μπορέσω νὰπαντήσω σ' ὅλα.

Τὸ νέο ἔργο τοῦ κ. Ξενοπούλου «Νὰ ξαναπάρῃς τὴ γυναῖκα σου», ποὺ δόθηκε τὴν περασμένην Τρίτην, 1 Αυγούστου, στὸ θέατρο Ἀλίκης, εἶναι βέβαια μιὰ δρασερὴ καὶ χαριτωμένη ἀθηναϊκὴ κομεντί (δχι δηλ. καθαυτὰ κομωδία, ἀλλὰ μάλλον ἐλαφρὸ δράμα) κι' εἶχε μεγάλῃ ἐπιτυχία καὶ θὰ κάμῃ πολλὰς παραστάσεις: ἀλλὰ τὸ θέμα τῆς δὲν εἶναι γιὰ παιδιά. Μόνο οἱ μεγαλύτεροι κι' οἱ μεγαλύτερες ἀπὸ σὰς μποροῦν νὰ πᾶνε νὰ τὴν ἴδουν καὶ νὰ διασκεδάσουν.

Ἀκτὶς Ἑλπίδος, καὶ τὸ λίαν καλῶς, ὅταν δίδεται μὲ τὴν αὐστηρότητα, ἰσοδυναμεῖ μὲ ἀριστεία, ὥστε μπορεῖ νάσται περὶ φανερῇ. Εἶδα τί ὥραϊα περᾶς στὴ Γλυφάδα. Ναι, θὰ προκηρῶ κι' ἐκτάκτους Διαγωνισμούς. Καὶ μπορεῖ κανεὶς νὰ λάβῃ μέρος σ' ὅσους θέλει. Μόνο γιὰ τὸ Πένταθλο εἶναι ὑποχρεωτικὸ νὰ λάβῃ μέρος καὶ στοὺς πέντε.

Δὲν εἶχε καμμιὰ ἀνάγκη νὰ ντρέπεται, φίλη μου Λαέρτη, κι' ἕκαμες πολὺ καλὰ ποὺ ἔβαλες κατὰ μέρος τὴν ἀδικαιολόγητη αὐτὴ τροπὴ καὶ μοῦ ἔγραψες τὸ πρῶτον σου γράμμα. Τώρα βέβαια θὰ μοῦ γράψῃς τακτικά. Βγῆκες καὶ πρώτῃ ἀπ' τὴν Ἑμπορικὴ Σχολή. Δὲν εἶναι μικρὸ αὐτό. Σωστή. βλέπω, Διαπλασοπούλα!...

Χαίρω πολὺ, Μπετόβεν, ποὺ ἀρχίζεις καὶ σὺ τακτικὴ ἀλληλογραφία. Μὰ πᾶσι νᾶχω τόσο καλὰ παιδιά καὶ νὰ μὴ μοῦ γράφουν; Περιμένω καὶ τὸ νέο ἐσπαθώμα ποὺ μοῦ ἐτοιμάζεις. Ὅχι, δὲν εἶναι κανεὶς ὑποχρεωμένος νὰ λύνῃ διὰς τῆς δημοσιεύμενης Ἀσκήσεως: ὅσες μπορεῖ μόνον.

Χρυσὴ Πεταλούδα, πολὺ μ' εὐχα-ρίστησε τὸ γράμμα σου. Τὶς Συλλογὰς τῶν Ἀσκήσεων τίς παίρνω μὲ τὴν σειρά τους καὶ ἡ σειρά καθιερωθεῖς ξαναγυρίζει μετὰ 7 ἢ 8 φυλλάδια. Μιὰ Ἀσκήση σου δημο-σιεύθηκε στὸ προπαρασκευαστικὸ φυλλάδιον, ὥστε θὰ περάσουν δυὸ σχεδὸν μῆνες γιὰ νὰ σοῦ δημοσιεύθῃ κι' ἄλλη. Στὸ τέλος ὅμως ἡ σειρά ἔρχεται πρὸς γρήγορα, γιὰ τὴν αὐτὰ βγαίνουν ἀπὸ τὴ μὴση οἱ Συλλογές ποὺ ἔχουν μόνον τρεῖς-τέσσερις δημοσιεύσεις Ἀσκήσεις, καὶ μένουν ἐκεῖνες ποὺ ἔχουν πολλές. Πολὺ εὐχαρίστος νὰρθεῖς στὸ γρά-ματό μου καὶ νὰ μοῦ φέρῃς ὅ, τι θέλεις.

Ἀχ, αὐτὴ ἡ τεμπελιά! Ἀχ, αὐτὸς ὁ καιρὸς! πόσες προφάσεις, Δανάη!... Ἀς εἶναι, τὸ γράμμα σου μάποζήμωσες ὅπως πάντα. Ἐπαθα κι' ἔγραφα γι' αὐτὴ τὴ συναυλία. Ἰδιαίτερος μ' εὐχαρίστησε τὸ πρόγραμμα ποὺ ἔλεγε: «Συναυλία δοθη-σομένη ὑπὸ τῶν συνδρμητῶν τῆς Διαπλά-σεως τῶν Παίδων ὑπὲρ τοῦ Ἀστικοῦ Νο-σοκομείου». Πολὺ τιμητικὸ γιὰ μένα! Στὰ τετράδια Μ. Μ. μπορεῖς νὰ γράψῃς μόνον τὸ ψευδώνυμό σου. Ναι, μικρὰ ποσὰ εἶναι δεκτὰ καὶ σ' ἐλληνικὰ γραμματόσημα.

Σὲ συγχάριω, Καρδιοκλέφτρα, ποὺ τε-λείωσες τὸ Γυμνάσιον κι' ἤλθες πρώτῃ, εὐὸ κι' ἡ φίλη μας Σβυσμένη Ἑλπίδα ποὺ τὴ συγχάριω ἐπίσης. Μὲ μεγάλῃ μου χαρὰ θὰ σὲ ἴδω ἂν ἀποφασίσῃς νὰ ἔλθῃς ἐδῶ τὸ Σεπτέμβριον γιὰ τὸ Πανστιτήμιον. Δὲν εἶσαι μικρὴ 16 χρονῶν. Ὅλας ἀπ' αὐτὴ

πάνω-κάτω τὴν ἡλικίαν πρωτοέρχονται. Ἄλλο ζήτημα ἂν εἶσαι ἀδύνατη. Αὐτὸ τὸ ἔβρις ἡ μητέρα σου κι' αὐτὴν θάκουσες.

Σὲ συγχάριω, Φίλη, ποὺ προδιόρθωσες καὶ δὲν ἀμφισβᾷς ὅτι τὸ ἐνδεικτικὸν σου θάχῃ πολὺ καλὸ βαθμὸ. Λέγοντας «κομ-μάτι μὲ μεγάλες ἀπαιτήσεις» ἐννοοῦσα ὅτι τὸ θέμα του, ἡ ἰδέα του, τὸ εἶδος του, ἀπαιτοῦσαν πολὺ ἀνώτερον γράψιμο. Μὲ με-γάλῃ μου χαρὰ θὰ σὲ ἴδω τὸ Σεπτέμβριον.

Ἀπορῶ, Ἑλληνικὸ Ἀκρογιάλι, πῶς χάθηκαν τὰ γράμματά σου. Καὶ βέβαια θὰ χάθηκαν ἂν δὲν ἔλαβες ἀπάντησιν, γιὰ τὴν ἐγὼ ἀργὰ ἢ γρήγορα, μὲ πολλὰ ἢ μὲ λίγα λόγια, ἀπαντᾶς σὲ ὅλα. Αὐτήθηκα ποὺ μα-ταιώθηκε αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ, πάντα ὅμως ἐλπίζω νὰ σὲ ἴδω στὰς Ἀθήνας.

Ἡ ὀρθογραφία ποὺ θὰ ἦθες, Μέν-τιουμα, εἶναι ἡ λεγομένη φωνητικὴ. Νά-χουμε δηλαδὴ ἕνα ε, ἕνα ε, ἕνα θ καὶ νὰ γράφουμε «ὀρθογραφία τῆς ροιμέτης γλῶσ-σας». Ναι, μεγάλῃ ἐνκολλία θάταν καὶ πολ-λοὶ τὸ ὑποστηρίξουν. Ἀλλὰ δὲν μποροῦμε νὰφύσουμε τὴν ἱστορικὴν μας ὀρθογραφία, ἀδύνατον!

Ὁ Γέρο-Ἀῆμος βρίσκει ὅτι ὁ «Ἑρηνι-κὸς» ξεπέρασε πιά τὸ «Μάγο τῶν Φιδιῶν». Καὶ συμφωνῶ ἀπολύτως. Ὅσο γιὰ τὴ Γραμματικὴ τῆς Δημοτικῆς, τὸν πληροφο-ρῶ ὅτι τώρα τελευταῖα βγῆκε μιὰ περὶ-φημὴ, γραμμένη ἀπὸ τὸν καθηγητὴν κ. Οἰ-κονόμου (ἐκδοσὴ Κολλάρου). Εἶναι ἀκρι-θὼς ἡ γραμματικὴ τῆς νεοελληνικῆς ὅπως γράφεται σήμερα. Ἐχῃ δλους τοὺς δημοτι-κούς τύπους, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ἀρχαίους ποὺ ἔμειναν στὴ γλῶσσα μας: π: χ: αἰ-μα-αἵματος (κι' ὅχι μόνον αἵματος) ποὺ εἶναι τὸ γνήσιον δημοτικόν) ἢ ἀνοιξέ-οι ἀνοιξέες (κι' ὅχι οἱ ἀνοιξέες ποὺ εἶναι τὸ γνήσιον δημοτικόν) κτλ.

Σὲ συγχάριω καὶ ὅλ' αὐτὰ, Τρελλοκό-οιτο. Καὶ τὸ δικό σου ἐνδεικτικὸν ἀριστε-θᾶχῃ σὰν τῆς Ἰῶς. Ἀπὸ ἐλληνικὰ περι-οδικὰ δὲν ἀνευρέθησαν εἰκόνας. Αὐτὰς ποὺ βλέπεις εἶναι ἀπὸ ξένα. Ἡ σημερινὴ π. χ. γελοιογραφικὴ σειρά εἶναι ἀπὸ νορβη-γικὸν περιοδικόν, ποὺ μοῦ τὸ ἔστειλε ἡ Λα-χτρά τῆς Δευτερίας ποὺ μένει σὲ Ὀσ-λο. Ἀσκήσεις ὅχι, δὲν δέχομαι τώρα γιὰ-τὶ τελείωσες ἡ προσημία. Τὸ χρόνον πάλι.

Νάκουσε, ἔφαξα κι' εἶδα ὅτι ἔχω φυ-λαγμένες γιὰ δημοσίευσιν ὅχι μόνον τὴν ὥ-ραϊα πράγματι Μαγ. Εἰκόνα σου, ἀλλὰ καὶ δυὸ-τρεις νόστιμες γελοιογραφικὰς σειρὰς σου. Βλέπω τώρα ὅτι θέλεις νὰ σοῦ ἐπι-στρέψω ὅ, τι δὲν σοῦ δημοσιεύεται. Πολὺ δύσκολο, φίλε μου! Κανένα περιοδικόν, καμ-μιὰ ἐφημερίδα δὲν ἐπιστρέφει.

Ὅχι, Θεοτρελλῇ, δὲν ἦταν λόγος νὰ μὴ μοῦ ξαναγράψῃς γρήγορα, ἐπειδὴ ἀ-πότηντα ἐκτενῶς σὲ δὲ κατὰ συνέχεια γράμματά σου! Τί σημαίνει αὐτό; Ὅταν ἔχῃς θέμα καὶ δρῆξῃ, νὰ μοῦ γράψῃς πᾶν-τα, ἀδιάφορο ἂν σοῦ ἀπῆλθῃ ἐκτενῶς ἢ συντομῶς στὰ προηγούμενα. Πολὺ μ' εὐχαρίστησε καὶ τὸ σημερινόν σου γράμμα. Νὰ μοῦ φιλῇς τὴ μικρὴ Νανσικὰ καὶ νὰ τῆς πῆς νὰ κάμῃ γρήγορα νὰ... μεγα-λώσῃ γιὰ νὰ μοῦ γράψῃ.

Εὐγε, Ἀζαῖς, πολὺ χάρηκα ποὺ πῆρες ἀριστεία καὶ ἦρθες πρώτῃ. Πολὺ ἐπὶσης μ' εὐχαρίστησε ἡ ὑπόσχεσί σου ὅτι τώρα θὰ μοῦ γράψῃς συχνὰ καὶ θὰ παίρνης μέρος καὶ στὴν κίνηση. Γιὰ τὰ καλὰ λόγια εὐ-χαριστῶ. Τὸ κομμάτι σου θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴν σειρά του καὶ θὰ σοῦ πῶ. Στὴν πόλιν σας ἔχω καμμιὰ ἑκατοστὴν παιδιὰ, ἀλλὰ μόνον τὸ ἕνα τρίτον ἀπ' αὐτὰ μοῦ γράφουν.

Σ' εὐχαριστῶ, Ἀγκάθε, γιὰ τὶς προ-σάψεις ποὺ κάνεις νὰ μὲ διαδώσῃς στὴν

πόλιν σας ὅπου δὲν ἔχω καθόλου συνδρ-μητάς. Κι' ἐδῶ κάνει ζέστη, ἀλλ' ἀκόμα ὅχι τόσο μεγάλῃ, Περιμένω τώρα νέα σου ἀπ' τὸ χωριό.

Ρίτα Σκοπέτου, πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ πρῶτον γραμματάκι. Μπράβο γιὰ τὸ 10 ποὺ πῆρες στὶς ἐξετάσεις. Τώρα λοιπὸν πηγαίνεις στὴν Β' τοῦ Δημοτικοῦ κι' εἶναι πολὺ καλὰ γιὰ τὴν ἡλικία σου. Μιὰ ποὺ ἕκαμες τὴν ἀρχή, θὰ ἦθελα νὰ ἐξακολου-θῇσῃς νὰ μοῦ γράψῃς. Πρέπει: ὁμῶς νὰ πάρῃς κι' ἕνα ψευδώνυμάκι. μικροῦλι σὰν καὶ σένα. Μεγαλῶνουν τὰ μαλλιά!...

Φαντάζομαι, Ὀλόχαρτο, τί ὥραϊα ποὺ πέραςες σὲ Καλαμάκι μὲ τὴν ἑαδέσφη σου Ἀργή. Καλὴ ἐπιτυχία στὶς εἰσαγω-γικὰς ἐξετάσεις. Ἀρχίσαν καθὼς βλέπεις τ' ἀποτελέσματα τῶν περσινῶν Διαγωνι-σμῶν. Στὸ ἐρχόμενο θὰ προκηρῶξῃ ἐνα-δυὸ νέους.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε καὶ τὸ δικό σου γράμμα, Μακεδονικὸν Ἐντελβαῖς, Σοῦ ἔστειλα τὸ βραβεῖο σου. Αὐτὴ τὴ φορά ἐλπίζω νὰ σὲ ἴδω στὸ γραφεῖο μου. Μὴν τὸ κάνῃς πάλι σὰν τὴν ἄλλη!...

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμον δὲν ἐγκρίνεται, αὐτὶ ἐνα-νεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνευρέθησαν λαμβάν-δς τὴν 30 Νοεμβρίου 1933. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀνήκουν ἐν ἀγῶρι καὶ δὲν ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Κατσαρίδα, κ. (ΟΚ). Ἑλληνικὸν

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 265ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖται μέ-
χρι τῆς 5 Ὀκτωβρίου.

409. Δεξιόγραφος

Τὸ πρῶτο μου εἶν' ἀόριστος,
Τοῦ τρίτου ὅμως προσώπου·
Τὸ δεύτερο, τὸ μερικὸν
Ποῦ πέφτει κάθε ἀνθρώπου.
Κι' αὐτὰ τὰ δυὸ ἂν εὐρεθοῦν
Καὶ συνδεθοῦν ὥραϊα,
Μᾶς κάνοιν νὰ διαβάξουμε
Πρῶτ' καὶ βράδ' νῦν.

Γιούλης "Ανθης

410. Συλλαβογράφος

Καλαμάρι ἀδειανὸν
Πῶς μπορῶ νὰ τὸ γεμίσω;
Σύνδεσμο με νότες δυὸ
Ἄρχει μόνο νὰ κολλήσω.
Κερκυραϊκὸ Ἀκρογιάλι

411. Στοιχειόγραφος

Σύνδεσμος πολὺ κοινὸς
Κι' ἄλλη παίρνει κεφαλὴ
Κι' εὐθὺς γίνεται Θεὸς
Ποῦ στὴ φύση μᾶς καλεῖ.
Νυφούλα τ' Ὀυρανοῦ

412. Μεταγραμματισμός

Πουλί ποὺ θὰ τὸ φᾶς,
Ἀλλάζει τὸ κεφάλι
Καὶ χρονικὴ μονὰς
Ἀμέσως ξεπροβάλλει.
Σύλλογος "Ανεμοί

413. Ἀσθήρ

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Ἀπόστολος Δ. Σαχίνης

414-418. Μαγικὸν Γράμμα

Τὴν ἀνταλλαγὴν ἑνὸς γράμματος ἐκά-
στην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλ-
λου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματι-
σθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι
τόσαι λέξεις:

Σάμος, Ρώμη, Πόρος, ὄρμος, χιὼν.
Λευκὴ Καμέλια

419. Πτερωτὸν Γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν
ἀπὸ ἓν κοινὸν γράμμα — τὸ πτερωτὸν
— τὸ ὅποιο ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν
πρώτην, δευτέρον εἰς τὴν δευτέραν,
τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ οὕτω καθε-
στῆς:

Τύραννος τῶν Συρακουσῶν — Ὀμη-
ρικὸς βασιλεὺς — Πολύτιμον μέταλλον —
Κυνικὸς Φιλόσοφος — Βαλκανικὸν Κρά-
τος — Ἡρώς τῶν Περσικῶν πολέμων.
Τρελαντώνης

420. Φωνηεντόλιπον ἐξ Ἀκροστιχίδος

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων
λέξεων ἀποτελοῦν φωνηεντόλιπον γνο-
μικὸν τοῦ τύπου:

* * * * *

1. Αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου· 2.
Μυθολογικὴ τάλαινα μήτηρ· 3. Μέγας
ποταμὸς τῆς Ἰταλίας· 4. Εὐώδης ἄν-
θος φέρων τὸ ὄνομα μυθολογικοῦ νεα-
νίου· 5. Θεὰ τῆς Δικαιοσύνης· 6. Ὁ-
μὸς Αὐτοκράτορ τῆς Ρώμης· 7. Μέ-
γας ἀρχαῖος γλύπτης· 8. Ποταμὸς τῆς
Γαλλίας· 9. Κεραιφόρος, ἀστερισμὸς
καὶ ὄρος· 10. Βασιλεὺς τῶν Βαβυλω-
νίων· 11. Μάντις· 12. Ἀρχαῖος ἀστρο-
νόμος.

Πολυβώτης

421. Φωνηεντόλιπον

ο ν - θ ν - κ - χ ρ - κ ν

Θέλημα

322. Γρίφος

α α ιν ιν κο λῶτα τὴν
α ελ ασκ ιν κο
α α ιν ιν
α ιν
Γεώργιος Χαραλάμπους

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 21

234. Δελτάριον (Δέλτα, Ρίον). — 235.

Πάρις (πᾶ, ρίς). — 236. Ἀνὰ Ἄννα. —

237. Λαέρτης-ἐλάτη.

238. Ρ Ι Σ 239. Α Μ Ε Ρ Ι -

Ι Σ Ι Σ ΚΟΣ (μέρος, "Ε-

Σ Ι Μ Ω Ν ρίς, Ρέα, Ἰσμος,

Σ Ω Μ Α κόμμα, οἶκος, Σά-

Ν Α Ι μος). — 240 - 244.

Διὰ τοῦ Τ: Τῆλος, ἀτμός, τροχός, τό-

πος, τόμος. — 245. ΙΑΝΟΣ-ΑΘΗΝΑ

("Ιασών, Ἀθάνατος, Νῆσσα, ὈΝο-

μα, ΣΑρρα). — 246. Ἀλλοῦ τὸ ὄνειρο

κι' ἄλλοῦ τὸ θάμμα. — 247. Ὁ Ἰππο-

κράτης ἦτο μέγας ἱατρός (ο ὑπὸ κρᾶ-

τη, σὺ τό, μέγα σί, ᾶ τρῶς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΓ'—435]

Θέλοντας νὰ συμπληρώσω Χρυσόδε-
τον Δεύκωμα Μ. Μυστικῶν, ἐπιθυ-
μῶ ἀνταλλαγὴν μετὰ Μεγάλῃ Τάξῃ. Στείλα-
τε: Ἰσρά Μητροπόλιν Κοζάνης διὰ:

Ολιμμένη Γοητεία

[ΑΓ'—436]

Εὐγενικὰ Βασίλισσα τῶν Ὀνειρῶν,
τὴν διευθύνειν σου γιὰ νὰπαντήσω σὺ
ὥρατ'ο τετραδιάκι σου. Ἀσάλευτη Ζωὴ

[ΑΓ'—437]

Οριέττα, τὸ κολλέγειο τῶν πέντε κο-
ριτσιῶν εἶναι σὺ Ἑλληνικὸ ἦ...
σὺ Δαφνί; Ἀσάλευτη Ζωὴ

[ΑΓ'—438]

Ανταλλάσσομεν Μικρὰ Μυστικὰ μετὰ
ὅλους-ες (χωριστά). Κυρίαν Ἄν-
ναν Σαλούστρου, Σῶρον, γιὰ: Ἀλκυο-
νίδα, καὶ Γαλιάνδρα.

[ΑΓ'—439]

Τὸ ΛΥΣΟΧΑΡΤΟ ἀνταλλάσσει τετρα-
διάκια μῶδους ἐς θᾶδελαν νὰ τὸ
τιμήσουν. Πρόξενον Ὀλλανδίας (Α.) Κέρ-
κυρα.

[ΑΓ'—440]

Κουκλίτσα, πολὺ εὐχαρίστησ' τὴν ἑξῆς
σου. Ὀριέττα

[ΑΓ'—441]

Γουσταῦς Ζάν, πόσο ἀργὰ περνάει ὁ
καιρὸς μακριὰ σας! Ὀριέττα

[ΑΓ'—442]

Ανταλλάσσω τετραδιάκια μετὰ μεσαία
τάξῃ. Καν Ἄνναν Καφωμενάκη, Κα-
στέλλι, Χανιά Κρήτης, διὰ: Ναυτόπουλο

[ΑΓ'—443]

Βέδα, Ἀετιδέα, ἀνταλλάσσομε τετρα-
διάκια; Διευθύνειν (ΑΓ'—394).

Γέρο-Δήμος

[ΑΓ'—444]

Θεότρελλη, ποῖα ἡ διευθυνσί σου γιὰ
νὰ ἀνταποδώσω τετραδιάκι;
Μακεδονικὸν Ἐντελβὰτς

[ΑΓ'—445]

Στὰ ΨΑΡΑ, σὲ πᾶν ψυχὴν ῥάχη,
περπατᾷ ἡ ΣΟΥΖΗ μονάχη
δύο πρόσωπα φαίνεται νάχη.

Μ' ἂν τὰ πῶ θὰ τὴ πιάσῃ... συνάχι.
Σκνίπα

[ΑΓ'—446]

Σκνίπα, σκοπὸς μου δὲν εἶναι κοροῖ-
δία, ἐνδιαφέρομαι γιὰ Μιμικά. ἔξερται
τίποτα; γράφτε. Ὀριέττα

[ΑΓ'—447]

Πρωτοπαίνονας σὺ σαλονάκι τῆς
Διαπλάσεως χαιρετῶ ὅλους-ες, ἀλ-
ληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μετὰ
διαπλάσοπούλες 13-15 ἐτῶν Δ/ας: Διὰ
Μαρίκαν Κοτρωνάκη, Δικαστήρια, Χανιά
Κρήτης, διὰ: Καστανόξανθη

[ΑΓ'—448]

Αριστοκράτισσα, ὁ θασὸς μᾶς ἀνῆκε
τὸ νοῦ σου. Ὀριέττα, συμφωνεῖς;
Σούζη

[ΑΓ'—449]

Σκνίπα, μεγάλο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν
Πέτροβιτς. Γιατί; Ἀργὸ Γκαρὰ

[ΑΓ'—450]

Οριέττα. Γλώσσα παπούτσι, μυαλὸ
κουκούτσι. Ἀργὸ Γκαρὰ

[ΑΓ'—451]

Τὸ νὰ παίρνῃ ἓνα κορίτσι ἀγοραστικὸ
ψευδώνυμο κατὶ πάει κι' ἔρχεται. Ἀλ-
λὰ ἓνα ἀγόρι νὰ τὸ λένε Ὀριέττα, οὐδὲν
πάει οὕτως ἔρχεται. Ἀριστοκράτισσα

[ΑΓ'—452]

Σκνίπα, εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν προτι-
μῇ σου. Θάσος Χόλλυγουντ

Πῶς θὰ περάσετε πρὸ εὐχάριστα τὸ καλοκαίρι σας;

Εἶναι ἀπλούστιοι: Θὰ προμηθευθῇτε ὅσους περισσότερους μπορεῖτε

"ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

καὶ θὰ τοὺς πάρετε μαζί σας σὺν ταξίδι, σὺν ἐξοχῇ, ὅπου θὰ πᾶτε,
—ἀλλὰ κι' ὅπου θὰ μένετε, — γιὰ νὰ περάσετε τίς Διακοπές.

Κι' ἓνας μόνον Τόμος τῆς Β' Περιόδου, ἀρκεῖ, μετὰ τίς
400 του σελίδες, μετὰ τὰ τρία ἢ τέσσερα μυθιστορηματά του καὶ μετὰ
τὰ τόσα ἄλλα ποὺ περιέχει. Ἄν πάρετε μάλιστα τὸν Τόμο τοῦ
1929 ἢ τοῦ 1930 ἢ τοῦ 1931 ἢ τοῦ 1932,
ποὺ ἔχει 620 σελίδες ὁ καθένας καὶ 25 μυθιστορηματὰ οἱ τέσσερις
μαζί, τί ἄλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στὰ φυλλάδια συχνά. Συμβου-
λευθῇτε τὸν καὶ κάμετε ἐγκαίρως τὴν προμήθειά σας, ἂν θέλετε νὰ
περάσετε ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ